

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE
NA LATA 2021-2027**

Załącznik
do uchwały Nr XIV/175/2021
Rady Miejskiej w Koszycach
z dnia 10 grudnia 2021 roku

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE
NA LATA 2021-2027**

Koszyce, 2021r

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE
NA LATA 2021-2027**

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP	3
II.	PODSTAWA PRAWNA PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA STRATEGII I ZGODNOŚĆ Z PRAWEM KRAJOWYM I STRATEGIAMI EUROPEJSKIMI	3
III.	DIAGNOZA SPOŁECZNA	6
	1. Demografia Gminy Koszyce	7
	2. Infrastruktura pomocy społecznej	7
	3. Edukacja i kultura	8
	4. Organizacje pozarządowe, zdrowie, bezpieczeństwo	10
IV.	DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE	10
	1. Ubóstwo	11
	2. Bezrobocie	11
	3. Przemoc w rodzinie	12
	4. Uzależnienia (alkoholizm, narkotyki, dopalacze)	13
	5. Problemy osób starszych, niepełnosprawnych, chorych	14
	6. Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	17
	7. Bezdomność	18
V.	DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W UJĘCIU BADANIA ANKIETOWEGO	19
VI.	ANALIZA SWOT	34
VII.	MISJA I WIZJA	36
VIII.	CELE STRATEGICZNE I KIERUNKI DZIAŁAŃ	36
IX.	HARMONOGRAM WDRAŻANIA STRATEGII	43
X.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	43
XI.	MONITORING	44
XII.	PODSUMOWANIE	44
XIII.	ZAŁĄCZNIK – Ankieta w ramach diagnozy sytuacji społecznej w gminie Koszyce na potrzeby opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Koszyce na lata 2021-2027	45

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE NA LATA 2021-2027

I. WSTĘP

Zgodnie z zapisami Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. jednym z zadań własnych gminy jest przygotowanie Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Opracowanie strategii wynika także z faktu umiejscowienia działań podejmowanych w ramach szeroko rozumianej polityki społecznej w ramach długofalowego programu rozwoju, czasie i przestrzeni. Celem jest także skoordynowania działań w obszarze pomocy społecznej wśród różnych instytucji, podmiotów z terenu gminy, przy jednoczesnym uwzględnieniu posiadanych środków i zasobów. Efektywna realizacja zadań publicznych w tym z zakresu rozwiązywania problemów społecznych wymaga spójnych przedsięwzięć wielu podmiotów a także diagnozy rzeczywistych potrzeb społeczności lokalnej. Nakreślenie misji oraz celów strategicznych jest niezbędnym warunkiem skutecznej realizacji polityki społecznej w gminie. Dokument ten wskaże wzorce interwencji społecznej, które sprawią, że poprawie ulegną warunki życia mieszkańców, zwłaszcza tych zagrożonych marginalizacją społeczną oraz wzrośnie integracja społeczna.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Koszyce na lata 2021-2027 jest dokumentem planistycznym, który znajduje odzwierciedlenie w Strategii Rozwoju Gminy Koszyce na lata 2021-2026 z perspektywą do roku 2030 oraz polityce społecznej na poziomie województwa, kraju i unii europejskiej. Strategia jest dokumentem otwartym, podlegającym stałemu monitoringowi i ewaluacji zadań. Wprowadzenie procedur monitoringu i ewaluacji pozwoli na wprowadzenie zmian w realizacji poszczególnych celów i zadań w zależności od zmieniających się warunków i potrzeb społecznych.

Strategia została opracowana przez zespół złożony z pracowników Miejskiego i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszycach, którzy posiadają wiedzę i doświadczenie w zakresie rozwiązywania problemów społecznych oraz opracowania i realizacji dokumentów strategicznych. Współpracowano również z instytucjami z terenu gminy. Bazą do opracowania dokumentu była analiza danych statystycznych własnych, danych pochodzących z zasobów Głównego Urzędu Statystycznego i przeprowadzonych badań ankietowych. Zapisy Strategii podlegały konsultacji społecznej.

Skuteczność zaplanowanych w niej działań będzie zależała od zarówno od aktywnej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych, a zwłaszcza organizacji pozarządowych i podmiotów ekonomii społecznej a także posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych.

Prace nad dokumentem odbywały się w okresie obowiązywania stanu epidemii Covid-19, co znacznie ograniczyło możliwości współpracy pomiędzy instytucjami, organizacji spotkań roboczych, warsztatów oraz spotkań otwartych z mieszkańcami.

II. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA STRATEGII I ZGODNOŚĆ Z PRAWEM KRAJOWYM I STRATEGIAMI EUROPEJSKIMI

Artykuł 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.), nakłada na gminę obowiązek: „opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE NA LATA 2021-2027

programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”.

Strategia powinna zawierać następujące zagadnienia:

1. Informacje wstępne – informacje dotyczące podstawy prawnej opracowania strategii.
2. Diagnozę sytuacji społecznej - zawierającą charakterystykę gminy oraz identyfikację najważniejszych problemów społecznych Miasta i Gminy Koszyce, jej zasobów oraz szans i zagrożeń lokalnego systemu polityki społecznej.
3. Prognozę zmian w zakresie objętym strategią – czyli określenie celów strategicznych projektowanych zmian, kierunków niezbędnych działań, sposobu realizacji strategii, ram finansowych oraz wskaźników realizacji działań.
4. Monitoring i ewaluację działań realizowanych w ramach Strategii.

Strategia jest zgodna z założeniami polityki państwa, a także ustaw kompetencyjnych nakładających na administrację rządową i samorządową określone obowiązki, do aktów tych należą m.in.

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.),

- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.),

oraz ustawy powiązane z zakresu szeroko rozumianej pomocy społecznej.

Zapisy niniejszej Strategii zgodne są także z następującymi dokumentami strategicznymi:

- *Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju* - dokument ten określa główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego kraju oraz kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju, z uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju. Strategia powstawała w latach 2011-2012. Uwzględnia uwarunkowania wynikające ze zdarzeń i zmian w otoczeniu społecznym, politycznym i gospodarczym Polski w tym okresie. Głównym celem określonym w dokumencie jest poprawa jakości życia Polaków mierzona zarówno wskaźnikami jakościowymi, jak i wartością oraz tempem wzrostu PKB w Polsce.

- *Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju* (Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development) – została przyjęta przez 193 państwa członkowskie Organizacji Narodów Zjednoczonych podczas Zgromadzenia Ogólnego ONZ w Nowym Jorku we wrześniu 2015 r. Dokument wskazuje 17 celów oraz powiązanych z nimi 169 zadań, które oddają trzy wymiary zrównoważonego rozwoju: gospodarczy, społeczny i środowiskowy. Jest to program działań definiujący model zrównoważonego rozwoju na poziomie globalnym. Zgodnie z Agendą 2030 współczesny wysiłek państw powinien koncentrować się na wyeliminowaniu ubóstwa we wszystkich jego przejawach, przy równoczesnej realizacji szeregu celów gospodarczych, społecznych i środowiskowych. Określone w dokumencie cele z zakresu polityki społecznej obejmują:

- wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20–64 lat na poziomie 71%;

- zmniejszenie do 4,5% odsetka osób wcześniej porzucających naukę oraz zwiększenie do 45% odsetka osób z wykształceniem wyższym w wieku 30–34 lat;

- obniżenie o 1,5 mln liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE NA LATA 2021-2027

- *Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)* - Strategia jest kluczowym dokumentem państwa polskiego w obszarze długofalowej polityki gospodarczej. Głównym celem Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym. Oczekiwanym efektem realizacji Strategii w perspektywie długookresowej dla obywateli będzie wzrost ich dochodów oraz poprawa jakości życia, rozumiana jako stworzenie przyjaznych warunków bytowych, przede wszystkim dla rodzin; zapewnienie odpowiedniej jakości edukacji i szkoleń, podwyższających kwalifikacje i kompetencje obywateli; wzrost zatrudnienia i lepsze jakościowo miejsca pracy; poprawa dostępu do infrastruktury; zapewnienie odpowiedniej opieki medycznej, poprawiającej zdrowotność obywateli; satysfakcjonującego stanu środowiska oraz poczucia bezpieczeństwa. W sferze społecznej efekty realizacji Strategii to ograniczenie wykluczenia społecznego i ubóstwa oraz wszelkiego rodzaju nierówności społecznych, a także budowa silnego kapitału społecznego i zwiększenie jego roli w rozwoju.

- *Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej* – określa wyzwania i kierunki działania w sferze aktywności obywatelskiej i społecznej, która poprzez działalność gospodarczą i działalność pożytku publicznego służy przede wszystkim integracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych marginalizacją społeczną. Cel główny programu to do roku 2023 podmioty ekonomii społecznej i solidarnej będą ważnym elementem aktywizacji i integracji społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz dostarczycielami usług użyteczności publicznej i realizatorami zadań z zakresu rozwoju lokalnego.

Program zakłada realizację czterech celów szczegółowych:

- wspieranie trwałego partnerstwa podmiotów ekonomii społecznej i solidarnej z samorządem terytorialnym w realizacji usług społecznych użyteczności publicznej oraz zadań publicznych w zakresie rozwoju lokalnego;
- zwiększenie liczby wysokiej jakości miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- zwiększenie konkurencyjności podmiotów ekonomii społecznej i solidarnej na rynku;
- upowszechnienie pozytywnych postaw wobec ekonomii społecznej i solidarnej.

- *Strategia Rozwoju Województwa „Małopolska 2030”* – celem głównym jest: Małopolska regionem zrównoważonego rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i terytorialnym. Centralnym punktem działań na kanwie strategii ma być mieszkaniec Małopolski i jego rodzina. Wyodrębniono pięć obszarów w ramach których dokonywane są wzmożone działania, w tym obszar nr 1, który brzmi:

1. „Małopolanie – cel strategiczny: Rozwój społecznie wrażliwy, sprzyjający rodzinie.

Kierunki działań:

1. Małopolskie rodziny.
2. Opieka zdrowotna.
3. Edukacja.
4. Ochrona dziedzictwa i uczestnictwa w kulturze.
5. Wspieranie aktywności zawodowej.
6. Bezpieczeństwo mieszkańców”.

- *Strategia Rozwoju Gminy Koszyce na lata 2021 – 2026 z perspektywą do roku 2030* – jej główny cel to podejmowanie kierunków działań celem zapewnienia gminie harmonijnego rozwoju, angażowania się w procesy rozwojowe mieszkańców. Cel strategiczny nr 2 pn. „Wysoki poziom edukacji, bezpieczeństwa i usług społecznych” wskazuje w swym zakresie

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE NA LATA 2021-2027

kierunki zadań dla obszaru pomocy społecznej a także kierunków w których pomoc społeczna może brać czynny udział.

Kierunki te brzmią:

- Rozwój edukacji społecznej w zakresie identyfikacji i reagowania na problemy społeczne oraz sposoby ich rozwiązywania.
- Aktywizacja społeczna i zawodowa mieszkańców w tym osób niepełnosprawnych.
- Dążenie do utworzenia bazy rehabilitacyjnej.
- Podniesienie poziomu usług socjalnych i społecznych.
- Rozwój systemu opieki nad osobami przewlekle chorymi, w podeszłym wieku i niesamodzielnymi w domu (m.in. opieka wytchnieniowa).
- Organizowanie i wspieranie różnorodnych form pomocy społecznej skierowanej dla dzieci i młodzieży w tym na bazie działań międzypokoleniowych (m.in. świetlica socjoterapeutyczna, ośrodki wsparcia, młodzieżowe kluby integracji społecznej itp.).
- Tworzenie i rozwój istniejącego punktu konsultacyjnego terapii uzależnień, punktu usług psychologa, terapeuty rodzinnego itp.
- Rozwój działań na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi.
- Uświadamianie społeczności na temat akceptacji osób z zaburzeniami psychicznymi.
- Rozwój oferty wsparcia, integracji i aktywizacji osób starszych i potrzebujących poprzez utworzenie klubu seniora, ośrodków wsparcia i dalszą działalność Domu Senior +.
- Integracja i aktywizacja społeczno – zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

- *Gminny Program Rewitalizacji Gminy Koszyce na lata 2017-2023* - sporządzony został zgodnie z Ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. Głównym jego celem jest rozwój zdegradowanych obszarów gminy Koszyce i poprawa jakości życia społeczności lokalnej. W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Koszyce na lata 2017-2023 wyznaczone zostały trzy główne cele rewitalizacji:

1. Integracja i pobudzenie aktywności mieszkańców zamieszkujących obszar rewitalizacji.
2. Odnowa przestrzeni publicznej i dostosowanie infrastruktury do potrzeb mieszkańców.
3. Aktywna ochrona środowiska naturalnego i udostępnianie jego zasobów.

III. DIAGNOZA SPOŁECZNA

1. Demografia Gminy Koszyc.

Gmina Koszyce jest gminą typu miejsko - wiejskiego, położoną na północno – wschodnim skraju województwa małopolskiego, w powiecie proszowickim, wzdłuż lewego brzegu Wisły. Na terenie Gminy Koszyce przecinają się drogi: krajowa nr 79 i wojewódzka nr 768. Odległość od Gminy Koszyce do Krakowa wynosi około 50 km, natomiast do Kielc i Sandomierza około 100 km. Powierzchnia administracyjna gminy wynosi 66,5 km². Liczba ludności – 5304. Ilość wsi - 20, sołectw – 19 (różnica w ilości wsi i sołectw bierze się stąd, że w 2003 roku mieszkańcy Malkowic i Siedlisk podjęli wspólną uchwałę o połączeniu tych 2 wsi w jedno sołectwo – wybierają jednego sołtysa i 1 radę sołecką).

Gmina Koszyce jest typowo rolniczą gminą, przeważająca większość gospodarstw domowych posiada niewielkie gospodarstwa rolne, ale jednak podstawowe dochody gospodarstw domowych mają swe źródło w pracy poza rolnictwem, a więc w handlu, usługach i produkcji pozarolniczej, gdyż tylko niewielka część gospodarstw rolnych uzyskuje dochody pozwalające na godne życie.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE
NA LATA 2021-2027**

Obok gospodarstw rolnych działają rodzinne, a czasem jednoosobowe podmioty gospodarcze usługowe i handlowe.

Stan mieszkańców gminy Koszyce na dzień 30.09.2021r.ogółem wynosi 5 304 osoby w tym:

	Wiek od 0 do 17 lat	Wiek od 18 do 59 lat	Wiek 60 lat i więcej
Mężczyźni	431	1425	717
Kobiety	437	1469	825

Źródło: Dane statystyczne USC za rok 2021r.

W 2019 roku w Gminie Koszyce urodziło się 42 dzieci, a zmarło 76 osób, co analizując dane statystyczne świadczy o ujemnym przyroście naturalnym -34. Liczba mieszkańców Gminy corocznie zmniejsza się. Od 2013 roku ilość osób mieszkających w Gminie Koszyce uległa zmniejszeniu o blisko 7 %.

2. Infrastruktura pomocy społecznej.

W rozwiązywaniu problemów oraz wspieraniu rodzin z ternu gminy Koszyce ważną rolę odgrywają następujące instytucje:

- Miejski i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, zadania własnych gminy m.in. udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym, przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych, okresowych i celowych, organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, dożywianie dzieci, sprawienie pogrzebu, kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu, jak również, opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne, świadczenie pracy socjalnej. OPS realizuje także szereg zadań zleconych, programów oraz projektów mających za cel poprawę funkcjonowania osób/rodzin na terenie gminy.

- Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, którego zadaniem jest udzielanie kompleksowej pomocy w rozwiązywaniu problemów indywidualnych i grupowych w środowisku lokalnym w sposób skoordynowany, zapewniający skuteczne reagowanie na problem.

- Świetlica Środowiskowo – Socjoterapeutyczna „ROZWÓJ I AKTYWNOŚĆ” - w strukturze OPS działa od maja 2018 roku jako placówka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży. Działalność swoją opiera o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, realizując cele w niej zawarte, wspiera dzieci, młodzież i ich rodziny. Wsparcie realizuje w formie: dożywiania dla uczestników; dowóz dzieci i młodzieży do placówki; zajęcia w formie kompensacji braków w nauce, nauka języka angielskiego, nauka umiejętności informatycznych, warsztaty: profilaktyki uzależnień, sportowo – rekreacyjnych, plastyczno – techniczne oraz zajęcia rewalidacyjno - socjoterapeutyczne. Część działań dedykowanych jest dla całych rodzin m.in. warsztaty z psychologiem, spotkania integracyjne.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE NA LATA 2021-2027

- Dzienny Dom Senior + w Książnicach Małych powstał w grudniu 2015 roku dzięki dofinansowaniu w ramach Rządowego Programu Wieloletniego „Senior – Wigor” na lata 2015-2020 z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na tworzenie Domu Dziennego Pobytu dla osób starszych 60+ oraz dofinansowaniu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego Departament Zdrowia i Polityki Społecznej oraz środków własnych gminy. Dom Senior + to połączenie uniwersytetu trzeciego wieku, klubu seniora, biblioteki i gabinetu rehabilitacyjnego. Główny cel to w szczególności zapewnienie wsparcia seniorom (osobom nieaktywnym zawodowo w wieku 60+) poprzez umożliwienie korzystania z oferty na rzecz społecznej aktywizacji, w tym oferty prozdrowotnej, obejmującej także usługi w zakresie aktywności ruchowej lub kinezyterapii, edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i opiekuńczej, w zależności od potrzeb stwierdzonych w środowisku lokalnym. Seniorzy mogą aktywne spędzić czas wolny. Szczególny nacisk kładziony jest na usprawnianie ruchowe, w tym zajęcia z rehabilitantem – fizjoterapeutą.

- Koszycka Spółdzielnia Socjalna rozpoczęła swoją działalność w styczniu 2016 roku. Przedmiotem działalności spółdzielni socjalnej jest przede wszystkim prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa w oparciu o osobistą pracę w celach społecznej i zawodowej reintegracji jej członków. Koszycka Spółdzielnia Socjalna świadczy usługi z zakresu: przygotowania i dostarczania żywności dla odbiorców zewnętrznych (catering), działalności gastronomicznej, działalności związanej z utrzymaniem porządku w budynkach i obiektach przemysłowych, działalności usługowej związanej z zagospodarowaniem terenów zieleni i innej działalności związanej z zapotrzebowaniem lokalnym.

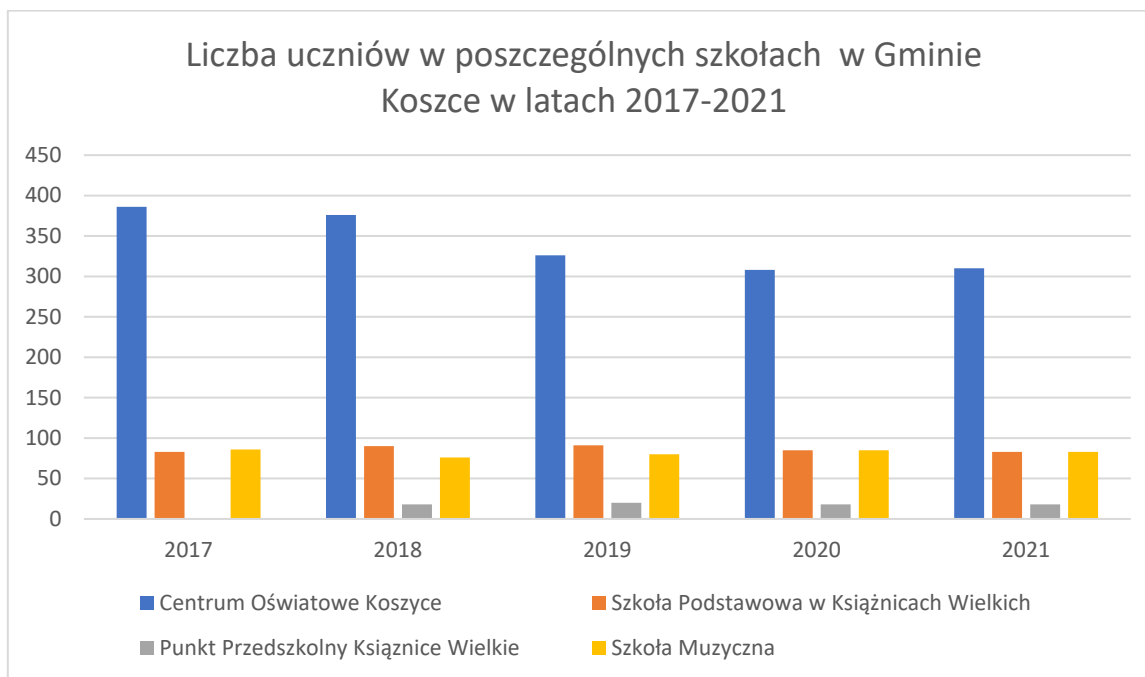
- Komisja do spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która podejmuje działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu, kierując na leczenie odwykowe.

3. Edukacja i kultura.

Gmina Koszyce dysponuje najlepiej zorganizowaną w skali powiatu infrastrukturą oświatową. Mieści się ona w dwóch placówkach i są to: Centrum Oświatowe w Koszycach zlokalizowane w dwóch po sąsiedzku usytuowanych budynkach, obejmujące Przedszkole Samorządowe i Szkołę Podstawową, natomiast druga placówka to Szkoła Podstawowa w Książnicach Wielkich. Do obydwu szkół dzieci i młodzież mieszkająca w odległości ponad 3 km są dowożone zorganizowanym transportem, wybieranym w drodze publicznego przetargu, pod fachowym nadzorem opiekunów. W Gminie działa również Punkt Przedszkolny w Książnicach Wielkich. Od ponad pięciu lat niestety zmniejsza się liczebność dzieci uczęszczających do szkół w poszczególnych latach.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE
NA LATA 2021-2027**

Źródło: Dane własne Urzędu Miasta i Gminy Koszce za lata 2016-2021

Przy Centrum Oświatowym w Koszycach istnieją dwie sale gimnastyczne, w tym jedna pełnowymiarowa spełniająca wszelkie normy rozgrywania meczów, oddana do użytku w 2012 roku. Na terenie obiektów szkolnych w Koszycach i Książnicach Wielkich znajdują się boiska piłkarskie ze sztuczną trawą. W różnych okresach powstało na terenie gminy kilka boisk piłkarskich na gruntach gminnych, wiejskich, wspólnot gruntowych. Rozwój bazy sportowej jest szansą na zwiększenie udziału społeczności lokalnej w życiu kulturalnym Gminy, rozwijanie zdolności mieszkańców w dziedzinach sportowych oraz ograniczenie patologii społecznej.

Szkoła Muzyczna I stopnia w Koszycach funkcjonuje od 1 września 2014 roku. Organem Prowadzącym szkoły jest Gmina Koszce, a nadzór pedagogiczny sprawuje Centrum Edukacji Artystycznej za pośrednictwem wizytatora dla regionu małopolskiego. Szkoła prowadzi edukację w dwóch cyklach nauczania: sześcioletnim - do którego trafiają młodsze dzieci, oraz czteroletnim - dla nieco starszych uczniów. W szkole kształcą się muzycznie uczniowie nie tylko z gminy Koszce, ale również z gmin ościennych. Dzieci uczą się grać na: fortepianie, skrzypkach, wiolonczeli, gitarze, flecie, klarnecie, saksofonie, trąbce, puzonie i perkusji. Przy Szkole Muzycznej znajduje się nowoczesna Sala Koncertowa, którą uroczystie otwarto dnia 25 października 2019 roku. Obiekt składa się z sali koncertowej ze sceną i widownią na 160 miejsc stałych.

W Gminie Koszce funkcjonują dwie jednostki organizacyjne gminy, będące instytucjami kultury, są to: Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Koszycach mająca swą siedzibę w budynku administracyjnym Urzędu Miasta i Gminy Koszce oraz Muzeum Ziemi Koszyckiej im. Stanisława Boducha w Koszycach. Głównym celem obu jednostek jest prowadzenie wielokierunkowej działalności rozwijającej i zaspokajającej potrzeby kulturalne mieszkańców oraz upowszechnianie i promocja kultury lokalnej w kraju i zagranicą.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE NA LATA 2021-2027

4. Organizację pozarządowe, zdrowie i bezpieczeństwo.

Organizacje pozarządowe: Na terenie gminy zarejestrowanych jest 38 organizacji pozarządowych w tym pięć ochotniczych straży pożarnych. Działalność podejmowana przez organizacje jest różnorodna: upowszechnianie sportu, ochrona środowiska, organizacja czasu wolnego i działania integracyjne dla dzieci i osób starszych, dbanie o historię i region. Organizacje otrzymują wsparcie ze strony Gminy, jak również sięgają po środki zewnętrzne.

Zdrowie: W Gminie Koszyce działa Samodzielny Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej zlokalizowany w prywatnej przychodni, w której pracuje czworo lekarzy, w tym lekarz pediatra. W Koszycach funkcjonują również dwa gabinety stomatologiczne i dwie apteki.

Bezpieczeństwo: W Gminie Koszyce od bieżącego roku czyli 2021r funkcjonuje Punkt Przyjęć Dzielnicowego, w którym mieszkańcy gminy mogą uzyskać wsparcie i porady. Także z wsparcia mogą mieszkańcy skorzystać podczas rozmów z Strażnikiem Miejskim, który swój dyżur pełni w budynku Urzędu Miasta i Gminy Koszyce.

IV. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY KOSZYCE

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawą o pomocy społecznej, pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb oraz umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Do zadań Ośrodka należy w szczególności: tworzenie warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej, w tym rozbudowa niezbędnej infrastruktury socjalnej; analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej; przyznawanie o wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń; animowanie działań na rzecz integracji i aktywizacji społeczności lokalnej, pobudzanie społecznej aktywności, praca socjalna rozumiana jako działalność zawodowa pracowników socjalnych skierowana do osób i rodzin w celu wzmocnienia lub odzyskania zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie. Poniżej przedstawiamy dane statystyczne dotyczące liczby rodzin korzystających z wsparcia tutejszego Ośrodka Pomocy Społecznej w formie pomocy finansowej oraz rzeczowej.

Rok	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w formie zasiłków finansowych i pomocy rzeczowej	Liczba osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w formie zasiłków finansowych i pomocy rzeczowej
2018	177	505
2019	165	465
2020	183	479

Źródło: Dane własne – Sprawozdania roczne MRPiPS 03 za lata 2018-2020.

Dane te wskazują, że wzrasta liczba osób korzystających z pomocy finansowej i rzeczowej OPS. Jednakże nie należy postrzegać ośrodka tylko jako instytucji przyznającej świadczenia pieniężne, materialne ale jako kreatora lokalnej polityki społecznej, który swoje działania kieruje do wszystkich mieszkańców gminy. W tym celu prowadzimy działania profilaktyczne, monitorujemy pojawiające się problemy w społeczności lokalnej, realizujemy projekty

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE NA LATA 2021-2027

i programy których celem jest poprawa sytuacji życiowej osób i rodzin, grup zagrożonych ubóstwem, marginalizacją i wykluczeniem społecznym.

Poniżej omawiamy problemy społeczne, które dominują wśród problemów z jakimi borykają się nasi klienci, prezentujemy wyniki badań ankietowych dotyczących diagnozy sytuacji społecznej na terenie gminy Koszyce a także cele i wyzwania przed którymi stoi nasza instytucja.

1. Ubóstwo

Ubóstwo jest jednym z głównych powodów przyznawania pomocy. Jest wiele rodzin, które posiadają niewystarczające środki na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych między innymi: na żywność, ubranie, mieszkanie, leczenie. W pomocy społecznej za dotkniętych ubóstwem uważa się osoby i rodziny, których dochód jest równy lub niższy od kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej ustalonego dla osoby lub rodziny (aktualnie 701 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 528 zł dla osoby w rodzinie).

Poniżej prezentujemy tabelę danych dotyczących liczby rodzin i liczby osób w rodzinach którzy korzystają z pomocy społecznej z uwagi na ubóstwo.

Rok	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu m.in. ubóstwa	Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu m.in. ubóstwa
2018	114	278
2019	96	262
2020	130	358

Źródło: Dane własne – Sprawozdania roczne MRPiPS 03 za lata 2018-2020.

Porównując powyższe dane można wyciągnąć tezę, która mówi, że wśród osób otrzymujących pomoc z tutejszego OPS-u rodzin o dochodach poniżej kryterium dochodowego pozwalającego na zaspokojenie podstawowych potrzeb było w granicach: ok. 71 % wszystkich osób korzystających z pomocy w 2020 roku, a w roku 2018 ok. 64,4 % co stanowi znaczną część klientów Ośrodka.

2. Bezrobocie.

Definicje pojęcia „bezrobocie” są różne jednakże główny aspekt nakierowany jest na fakt, że jest to zjawisko społeczne polegające na tym, że część ludzi zdolnych do pracy i pragnących ją podjąć nie znajduje zatrudnienia w pełnym bądź niepełnym wymiarze czasu pracy. Bezrobocie to problem społeczny ściśle związany z ubóstwem – zwłaszcza długotrwałe bezrobocie. Wśród negatywnych skutków bezrobocia można wymienić: utratę statusu społecznego oraz kwalifikacji zawodowych, obniżenie samooceny i wiary we własne siły, problemy rodzinne, problemy natury psychicznej, w niektórych przypadkach bezdomność, a także uzależnienia (np. alkoholizm).

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób bezrobotnych z terenu gminy Koszyce zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy wraz z liczbą osób długotrwale bezrobotnych.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE
NA LATA 2021-2027**

Rok	Liczba osób bezrobotnych	Liczba osób długotrwale bezrobotnych
2019	95	53
2020	117	60
2021 (dane na dzień 30.06.2021r)	124	65

Źródło: Dane GUS Bank Danych Lokalnych za lata 2019-2021.

Wskaźnik bezrobocia mówi dużo o ogólnej kondycji gospodarczej na danym obszarze. Niepokoić mogą jednak dane za rok 2020, gdzie liczba osób bezrobotnych wzrosła do 117 czy dane za bieżący rok 124 osoby (stan na dzień 30.06.2021r). Można przypuszczać, że za ten wzrost może odpowiadać zamknięcie wielu sektorów gospodarki, spowodowane wybuchem pandemii Covid-19. Pomimo optymistycznych danych z lat poprzednich, pozytywny trend liczby osób bezrobotnych w gminie może ulec odwróceniu w dalszej perspektywie. Będzie to zależało między innymi od czasu dalszego trwania pandemii oraz tempa powrotu gospodarki do stanu sprzed zamknięcia.

Kolejna tabela przedstawia liczbę osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu bezrobocia.

Rok	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej m.in. z powodu bezrobocia
2018	28
2019	34
2020	43

Źródło: Dane własne – Sprawozdania roczne MRPiPS 03 za lata 2018-2020.

Dane te wskazują, że wraz z wzrostem liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP z terenu naszej gminy wzrasta liczba osób objętych pomocą społeczną.

3. Przemoc w rodzinie

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przemoc w rodzinie rozumiana jest jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Rodzaje przemocy: przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, przemoc ekonomiczna, przemoc seksualna, zaniedbanie poprzez nie zaspakajanie podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Poniższa tabelka przedstawia liczbę prowadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny działający przy OPS w Koszycach procedur Niebieskiej Karty związanych z uzasadnionym podejrzeniem stosowania przemocy w rodzinie.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE
NA LATA 2021-2027**

Rok	Liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty
2019	6
2020	6
2021 (stan na 30.09.2021r)	8

Źródło: Dane własne – Sprawozdania Przemoc za lata 2019-2021.

Dokonując analizy powyższych danych można stwierdzić, że liczba założonych Niebieskich Kart w analizowanym okresie jest na podobnym zbliżonym poziomie. Należy nadmienić, iż powyższe dane nie oddają w pełni obrazu przemocy w rodzinie na terenie gminy. Zjawisko to bowiem jest bardzo trudne do rozpoznania, gdyż rodziny często wycofują się z procedury sporządzania Niebieskiej Karty lub oficjalnego zgłoszenia popełnienia przestępstwa znęcania się nad rodziną przez jednego z jej członków.

4. Uzależnienia (alkohol, narkotyki, dopalacze)

Szerzące się zjawisko uzależnienia dotyka wielu mieszkańców miasta i gminy, nie respektuje płci, wieku ani statusu społecznego. W wielu środowiskach daje się zauważyć zjawisko „dziedziczenia” uzależnień zwłaszcza alkoholizmu. Niepokojącym jest fakt wzrastania liczby osób uzależnionych od alkoholu i obniżania wieku pierwszego z nim kontaktu.

Alkoholizm odbija się na życiu zawodowym, rodzinnym i społecznym. Nie ma takiej dziedziny życia osoby uzależnionej, na którą nie oddziaływałby negatywnie. Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny zakłóca prawidłowe funkcjonowanie jej całej, rodzi poważne problemy i jest powodem cierpienia dorosłych i dzieci. Alkoholizm wywołuje w nich poczucie lęku, gniewu, strachu, wstydu, zatem uderza nie tylko w alkoholika. Rodziny alkoholowe często są niewydolne wychowawczo. Nie realizują w sposób prawidłowy swojej funkcji opiekuńczo - wychowawczej. Ponadto z alkoholizmem wiąże się szereg innych negatywnych zjawisk jak np. ubóstwo, bezrobocie, agresja, przemoc, dodatkowo destabilizujących dotknięte nim rodziny. Pomoc osobom z problemem uzależnienia na terenie gminy i ich rodzinom koordynowana jest przez Komisję do spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przy współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej.

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób korzystających z pomocy społecznej z powodu trudnej sytuacji życiowej związanej z uzależnieniami.

Rok	Liczba rodzin korzystających z pomocy OPS z powodu uzależnień	Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy OPS z powodu uzależnień
2018	9	17
2019	6	6
2020	4	4

Źródło: Dane własne – Sprawozdania roczne MRPiPS 03 za lata 2018-2020.

Dane te wskazują, że liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej a dotkniętych problemem uzależnienia utrzymuje się na niskim poziomie, jednakże problem z uzależnieniami a zwłaszcza z nadużywaniem alkoholu jest znaczący. Sprawozdanie prezentuje dane świadczące o liczbie rodzin/osób z problemem uzależnienia, który został

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE
NA LATA 2021-2027**

oceniony jako główny, zdarza się, że problem uzależnień wskazywany jest dopiero po dłuższym czasie korzystania z wsparcia OPS.

Dane zawarte w tabeli poniżej wskazują liczbę wniosków złożonych na Komisje do spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - najczęściej wnioski takie składa Policja lub Ośrodek Pomocy Społecznej oraz rodzina, rzadziej prokuratura czy Sąd. Dane te mówią, że problem jest widoczny, zauważalny. Najczęściej zgłoszenia na Komisję poprzedzone są dużym wysiłkiem rodzin w walce z zaistniałym uzależnieniem w obrębie jej samej.

Rok	Liczba wniosków skierowanych do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2019	22
2020	23
2021 (stan na 30.09.2021r)	10

Źródło: Dane własne Komisji do spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za lata 2019-2021.

Zauważalny jest także wzrost skierowań na Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w związku z prowadzeniem procedury Niebieskiej Karty, gdzie problem przemocy łączy się z nadużywaniem alkoholu. Należy zaznaczyć, że do chwili obecnej narkomania nie jest przyczyną przyznawania świadczeń pomocy społecznej.

5. Problem osób starszych, niepełnosprawnych, chorych.

a) Problemy osób starszych.

Dane demograficzne oraz rozeznanie terenu gminy Koszyce przez pracowników socjalnych wskazują, że palącym problemem lokalnej polityki społecznej jest (i w coraz większym stopniu będzie) sytuacja seniorów, szczególnie osób samotnych, które wprawdzie nie muszą być niepełnosprawne czy chore, ale z powodu wieku doświadczają ograniczeń w codziennym funkcjonowaniu. Zmiany związane z wiekiem prowadzą do ograniczenia samodzielności, utraty poczucia bezpieczeństwa, zmniejszenia się sprawności intelektualnej i wynikającej z niej niemożności podejmowania samodzielnych decyzji. Sytuacja materialna osób starszych jest często trudna, szczególnie w przypadku osób samotnych. Mają one również utrudniony dostęp do rehabilitacji i skutecznego leczenia. Zatem głównymi wyzwaniem w tej sferze jest poprawa dostępu do usług medycznych (leczenia, rehabilitacji) oraz poprawa ich sytuacji finansowej. Często mówi się, że to najbliższa rodzina powinna sprawować opiekę nad osobami starszymi. Tymczasem brak jest efektywnych rozwiązań systemowych, które wspierałyby rodzinę w jej funkcjach opiekuńczych. Opieka sprawowana przez najbliższych nad osobami starszymi powinna być wspierana przez szereg instytucji, organizacji. Często osoby w podeszłym wieku traktowane są jedynie jako źródło utrzymania. Są traktowane w sposób przedmiotowy, nie zapewnia się im odpowiedniej opieki, padają ofiarą przemocy zarówno fizycznej, psychicznej jak i ekonomicznej. Osoby starsze jako ofiary mają trudności z dotarciem do instytucji mogących udzielić pomocy w związku z niesamodzielnością i częstym „uzależnieniem” od oprawców.

Ważną rolę w systemie pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym odgrywają domy pomocy społecznej. Osoby starsze, niepełnosprawne, które wymagają stałej opieki i zapewnienia usług opiekuńczych, mające trudności w samodzielnej egzystencji zostają skierowane do domu pomocy społecznej.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE
NA LATA 2021-2027**

Liczbę osób starszych i niepełnosprawnych z terenu gminy Koszyce przebywająca w Domach Pomocy Społecznej przedstawia tabela poniżej.

Rok	Liczba osób przebywających w Domach Pomocy Społecznej	Kwota utrzymania za pobyt w Domu Pomocy Społecznej (koszty gminy)
2018	5	136 445,00zł
2019	8	188 372,00zł
2020	9	200 342,00zł

Źródło: Dane własne – Sprawozdania roczne MRPiPS 03 za lata 2018-2020.

Interpretując powyższe dane widać tendencję wzrostową liczby osób wymagających pomocy instytucjonalnej, co może wskazywać zarówno na brak wystarczającej pomocy w środowisku lokalnym np. w formie usług opiekuńczych jak i wsparcia dla osób starszych niepełnosprawnych w placówkach wsparcia dziennego. Diagnozując dane należy mieć na uwadze założenie, które jest priorytetowe dla pomocy społecznej a odnosi się do opisywanej grupy klientów - jest nim fakt pozostawiania mieszkańców gminy we własnym środowisku wraz z zapewnieniem warunków bytowych na odpowiednim poziomie do czego należy dążyć poprzez systemowe rozwiązania.

W tym miejscu należy wskazać, że pomoc w formie kierowania do DPS jest szczególnie obciążająca, z uwagi na wysokie koszty jakie Gmina ponosi za utrzymanie mieszkańców w Domach Pomocy Społecznych. Biorąc pod uwagę powyższe oraz zmiany demograficzne (starzenie się społeczeństwa), które spowodują wzrost liczby osób wymagających wsparcia w postaci opieki czy to całodobowej czy pomocy w odciążającej opiekunów osób zależnych należy podejmować kroki dzięki którym system wsparcia poszerzy swój wachlarz w tym obszarze.

Inna formą pomocy nakierowaną na osoby starsze są usługi opiekuńcze, które udziela się z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn osobom wymagającym pomocy innych osób, a jej pozbawionych. Pomoc ta świadczona jest w miejscu zamieszkania osoby starszej aby stworzyć jej możliwość pozostania w środowisku. Dane ze sprawozdań rocznych wskazują, że liczba osób, które otrzymały pomoc w formie usług opiekuńczych (wydana została decyzja) jest na względnie stałym poziomie ok. 6 – 10 osób (w latach 2018-2020), jednakże bieżący rok 2021, czas pandemii powoduje, że zauważalna jest tendencja wzrostowa osób potrzebujących wsparcia w tym zakresie.

Z kolei osobom starszym, którym nie jest potrzebna całodobowa pomoc i nie wymagają one umieszczenia w domu pomocy społecznej może zostać udzielona pomoc w postaci skierowania do ośrodka wsparcia – Dziennego Domu „Senior+”.

Placówka zapewnia 8-godzinną ofertę usług w dniach od poniedziałku do piątku osobom w wieku 60+. Podstawowy zakres usług świadczonych przez Dzienny Dom „Senior +” to w szczególności usługi: socjalne, w tym posiłek, edukacyjne, kulturalno-oświatowe, aktywności ruchowej lub kinezyterapii, sportowo-rekreacyjne, aktywizujące społecznie (w tym wolontariat międzypokoleniowy), terapii zajęciowej. Duży nacisk kładziony jest na usprawnianie ruchowe, w tym zajęcia z rehabilitantem – fizjoterapeutą. Celem placówki jest także poprawa jakości życia seniorów w środowisku lokalnym, integracji społecznej seniorów, w tym rozwoju działań samopomocowych a także aktywne spędzanie wolnego czasu.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE
NA LATA 2021-2027**

Tabela poniżej wskazuje liczbę osób uczestniczących w zajęciach Dziennego Domu Senior + w Książnicach Małych

Rok	Liczba osób korzystających z wsparcia Dziennego Domu Senior +
2018	29
2019	37
2020	31

Źródło: Dane statystyczne własne OPS i Domu Senior + za lata 2018-2020.

b) Problemy osób niepełnosprawnych, chorych

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych definiuje pojęcie niepełnosprawności jako trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.

Poniższa tabela prezentuje dane dotyczące niepełnosprawności jako powodu udzielania świadczeń z pomocy społecznej.

Rok	Liczbę rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu niepełnosprawności.	Liczbę osób w rodzinach objętych wsparciem z tytułu niepełnosprawności przynajmniej jednego z członków rodziny
2018	37	80
2019	34	117
2020	51	116

Źródło: Dane własne – Sprawozdania roczne MRPiPS 03 za lata 2018-2020.

Dokonując analizy powyższych danych należy stwierdzić, że liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności kształtuje się na coraz to wyższym poziomie. Z danych posiadanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszycach wynika, że na terenie naszej Gminy występuje stosunkowo duży odsetek osób z różnego rodzaju niepełnosprawnością nie korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, natomiast korzystających ze świadczeń przyznawanych w oparciu o ustawę o świadczeniach rodzinnych bądź ustawę o zasiłku dla opiekuna.

Tabela poniżej prezentuje dane statystyczne dotyczące liczby osób, którym przyznano zasiłek pielęgnacyjny, świadczeni pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna, specjalny zasiłek opiekuńczy.

Rok	Liczba osób pobierających zasiłek pielęgnacyjny	Liczba osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne	Liczba osób pobierających zasiłek dla opiekuna	Liczba osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy
2018	124	17	7	11
2019	122	20	6	10
2020	122	23	6	7

Źródło: Dane własne – Sprawozdania roczne za lata 2018-2020.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE NA LATA 2021-2027

6. Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, jako dysfunkcja, może być podstawą do udzielenia rodzinie pomocy. Pomoc społeczna wspiera rodziny i osoby w wysiłkach zmierzających do przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Rolą rodziny jest zapewnienie dziecku opieki oraz jego wychowanie w celu przygotowania dziecka do życia w społeczeństwie. Środowisko rodzinne jest pierwszym środowiskiem wychowawczym w życiu dziecka, w którym uczy się nawiązywać kontakty z innymi ludźmi i zdobywa pierwsze doświadczenia z dziedziny współżycia społecznego. Rodzina jednak nie zawsze prawidłowo wykonuje powyższe zadania.

Nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny jest częstym powodem zaniedbywania przez dzieci nauki, nierealizowania obowiązku szkolnego, demoralizacji oraz niskiej samooceny. Brak specjalistycznego wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w sprawowaniu opieki nad dziećmi i ich wychowaniu powoduje potencjalne zagrożenie związane z koniecznością umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

Z rodzinami, które borykają się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi pracuje asystent rodziny. Celem wsparcia w postaci asystenta rodziny jest poprawa funkcjonowania rodziny w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych. Asystent rodziny pracując w środowisku rodziny towarzysząc rodzinie w jej codziennych próbach przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych, zapewnia wsparcie psychologiczne oraz motywuje członków rodzin do aktywnego działania na rzecz poprawy warunków w jakich funkcjonuje rodzina. Nadrzędnym celem wsparcia asystenta rodziny jest zapewnienie pomocy rodzinie w zachowaniu integralności, przeciwdziałaniu marginalizacji, zatrzymaniu dziecka w jego naturalnym środowisku rodzinnym a tym samym przeciwdziałaniu umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej.

Bezradność występować może także w kwestii prowadzenia gospodarstwa domowego – problem z zapewnieniem żywności, odzieży, mieszkania itp. Bezradności tej nie należy jednak mylić z problemem posiadania przez rodzinę niewystarczających środków finansowych na zabezpieczenie tych potrzeb, gdyż w tym wypadku niezaspokojenie ich nie musi występować w parze z nieprawidłowym pełnieniem funkcji opiekuńczo-wychowawczych. O bezradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego mówi się w odniesieniu do rodzin, które posiadają wystarczające środki finansowe na zabezpieczenie podstawowych potrzeb, lecz środkami tymi dysponują w nieodpowiedni sposób.

Poniższa tabela prezentuje dane statystyczne z zakresu wsparcia rodziny w postaci asystenta rodziny oraz liczby dzieci z terenu naszej gminy przebywających w pieczy zastępczej (instytucjonalnej i rodzinnej).

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE
NA LATA 2021-2027**

Rok	Dane dotyczące rodzin objętych pomocą asystenta rodziny		Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej (instytucjonalnej, rodzinnej)
	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach	
2018	11	27	3
2019	9	21	2
2020	9	24	5

Źródło: Dane własne OPS za lata 2018-2020.

Na terenie Gminy Koszyce od maja 2018 roku działa Placówka Wsparcia Dziennego dla dzieci i młodzieży Świetlica Środowiskowo – Socjoterapeutyczna „ROZWÓJ I AKTYWNOŚĆ”. Placówka działa w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Działa w strukturach tut. OPS, jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Liczba dzieci, które mogą uczestniczyć w zajęciach Świetlicy to 30 osób. Uczestnicy to uczniowie szkół podstawowych i średnich do ukończenia 18 roku życia w tym osoby niepełnosprawne. Część zajęć prowadzona jest wspólnie dla dzieci i ich rodzin. Placówka prowadzi zajęcia w formie opiekuńczej (poprzez opiekę i wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań) i specjalistycznej (poprzez organizację zajęć terapeutycznych, korekcyjnych, kompensacyjnych oraz logopedycznych). Dzieci i młodzież z rodzin w których zdiagnozowano problemy opiekuńczo – wychowawcze uczestniczą w zajęciach Świetlicy, korzystają z oferowanego wsparcia.

Reasumując powyższe dane wynika, że wsparcie dla rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi a także rozwój różnorodnych form wsparcia dla dzieci i młodzieży jest wsparciem oczekiwanym i koniecznym. Rozwój i modyfikacja form wsparcia zależna jest od zmieniających się warunków społecznych, nowych problemów w rodzinach m.in. związanych np. z czasem pandemii.

7. Bezdomność.

Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej definiuje osobę bezdomną jako osobę niezamieszkałą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osobę niezamieszkałą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania. Najczęściej przyczyną bezdomności może być: rozpad rodziny, brak stałej pracy zarobkowej, stałego dochodu, uzależnienia, przemoc w rodzinie.

Poniższa tabela prezentuje dane dotyczące osób bezdomnych z terenu gminy Koszyce, którym została udzielona pomoc w poszczególnych latach.

Rok	Liczba osób bezdomnych którzy korzystali z pomocy społecznej
2018	4
2019	3
2020	3

Źródło: Dane własne OPS za lata 2018-2020.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE NA LATA 2021-2027

Dane te wskazują, że liczba osób bezdomnych jest na stałym poziomie, pomoc udzielana przez OPS polega głównie na pracy socjalnej z danymi osobami, doraźnej pomocy materialnej, finansowej a także skierowania lub wydanie decyzji celem umieszczenia w placówkach takich jak noclegownie, schroniska.

V. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W UJĘCIU BADANIA ANKIETOWEGO

Wraz z rozpoczęciem prac nad opracowaniem Strategii przeprowadzono badanie ankietowe wśród mieszkańców gminy Koszyce. Ankieta była dostępna dla wszystkich zainteresowanych w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszycach, na stronie internetowej Ośrodka oraz stronie internetowej gminy Koszyce, ankiety także rozdysponowane zostały wśród wszystkich Radnym Miasta i Gminy Koszyce oraz Sołtysów gminy Koszyce. W wyznaczonym terminie do Ośrodka Pomocy Społecznej wpłynęło 47 ankiet, których wyniki znajdują się poniżej.

Analizując wynik badań należy zwrócić uwagę na fakt, że niektóre pytania zostały tak skonstruowane, iż respondenci mogli udzielić kilku odpowiedzi. Mając to na uwadze suma wszystkich odpowiedzi danego pytania może być znacząco większa niż liczba respondentów.

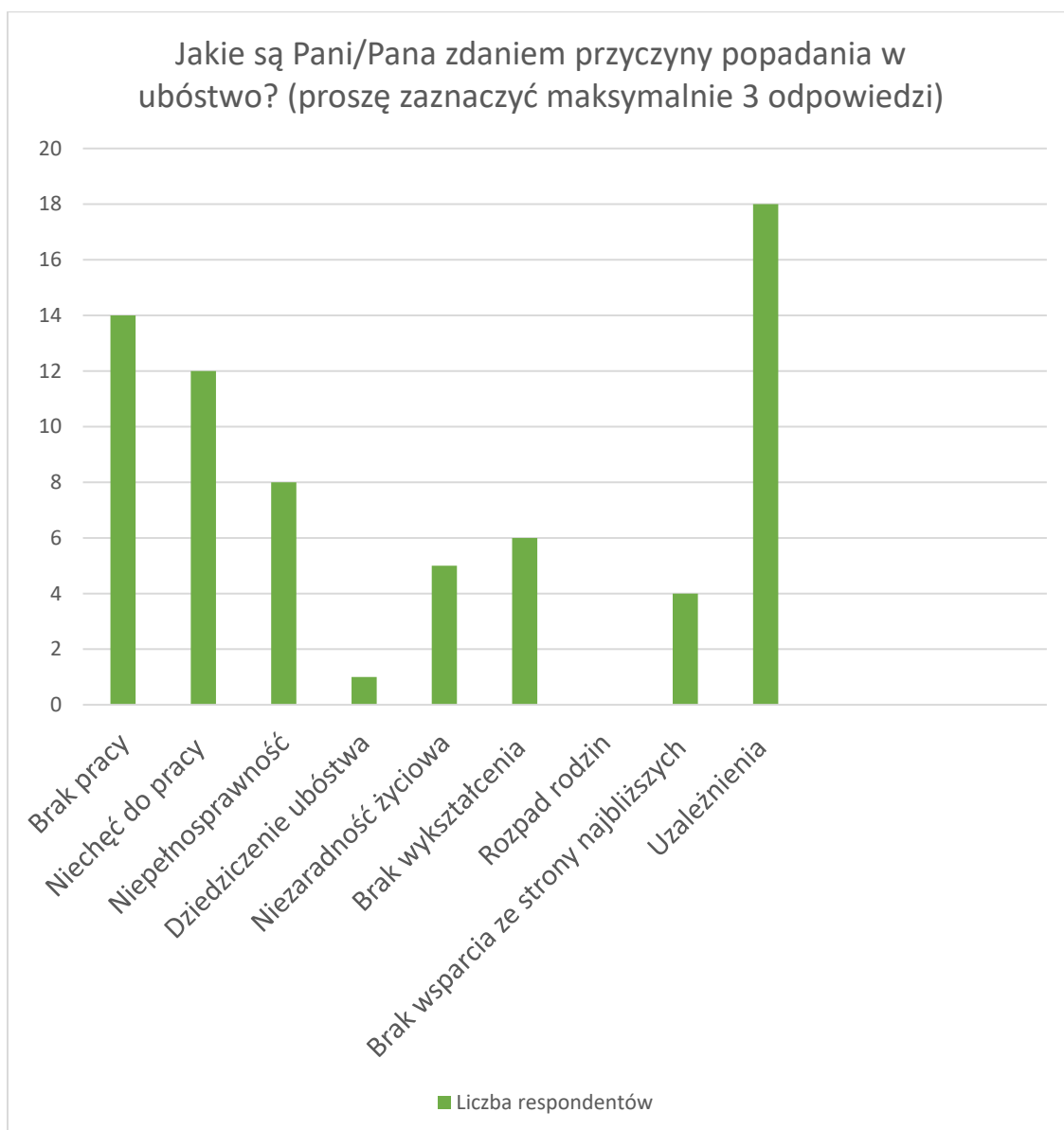
1. Problemy społeczne w Gminie Koszyce.

Zdaniem największej grupy badanych respondentów na terenie Gminy Koszyce najważniejszym problemem społecznym jest alkoholizm – taką odpowiedź wskazało 27 badanych osób, kolejnym istotnym problemem według ankietowanych była niepełnosprawność – wskazanie przez 16 respondentów oraz bezrobocie i ubóstwo, co wskazało 15 osób.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE
NA LATA 2021-2027

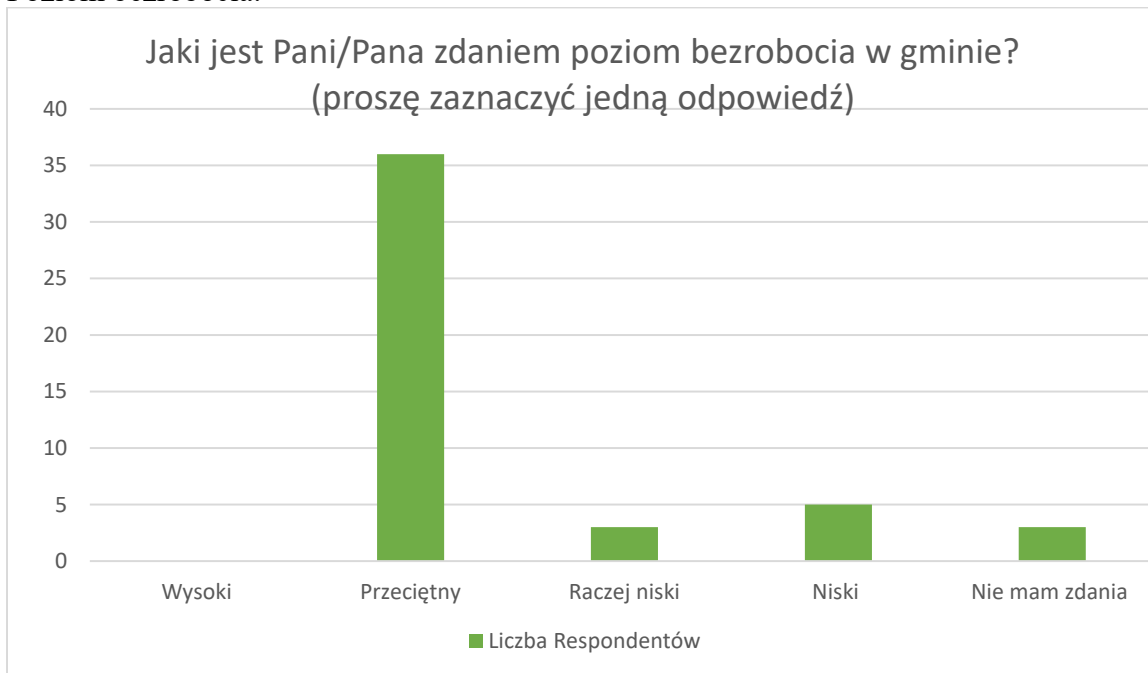
2. Przyczyny popadania w ubóstwo.

Według ankietowanych, główną przyczyną popadania w ubóstwo są uzależnienia – taką odpowiedź wskazało 18 respondentów, w następnej kolejności wskazano jako przyczynę brak pracy – 14 osób, niechęć do pracy – 12 osób. Pozostali respondenci wskazali jako przyczyny popadania w ubóstwo niepełnosprawność, niezaradność życiową a także brak wykształcenia

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE NA LATA 2021-2027

3. Poziom bezrobocia.

Zgodnie z prezentowanymi danymi respondenci uznali, że poziom bezrobocia na terenie gminy plasuje się na przeciętnym poziomie – 36 wskazań.

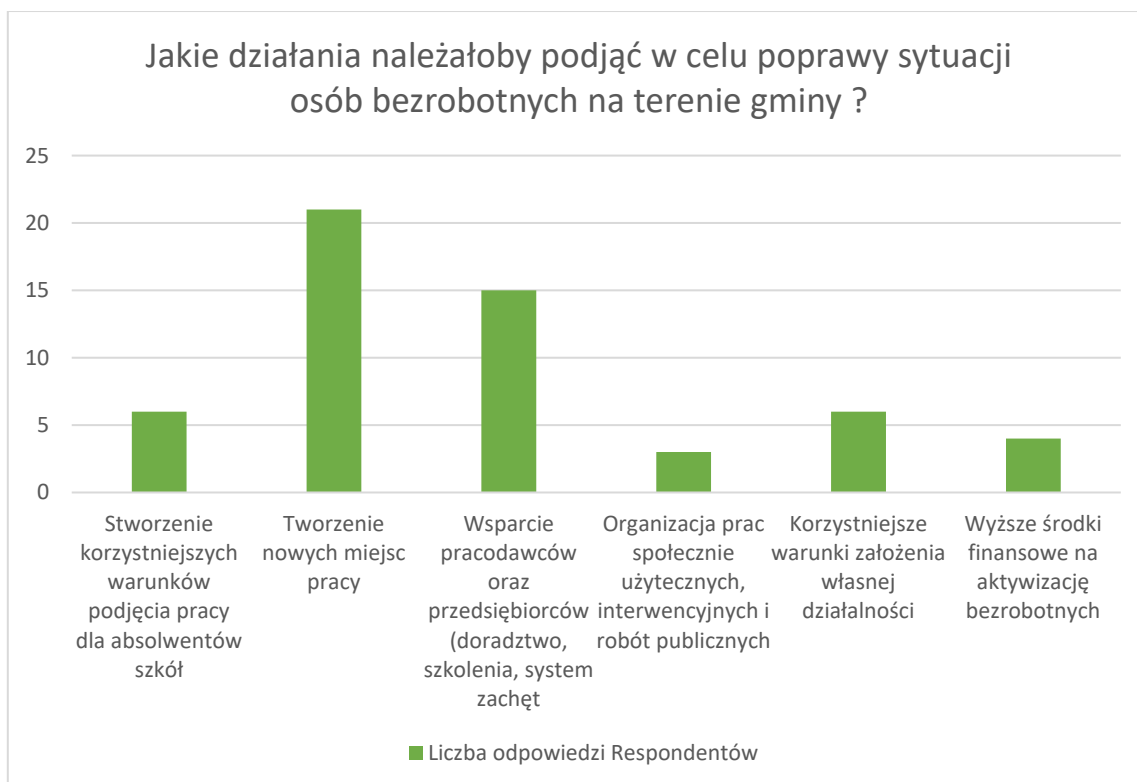
4. Powody mówiące o występowaniu bezrobocia na terenie Gminy Koszyce.

Dane wskazują, że respondenci uznali za główny powód bezrobocia trudną sytuację na lokalnym rynku pracy, brak ofert pracy – 27, drugim wskazaniem była niechęć do podjęcia pracy – odpowiedź tą wskazało 16 respondentów.

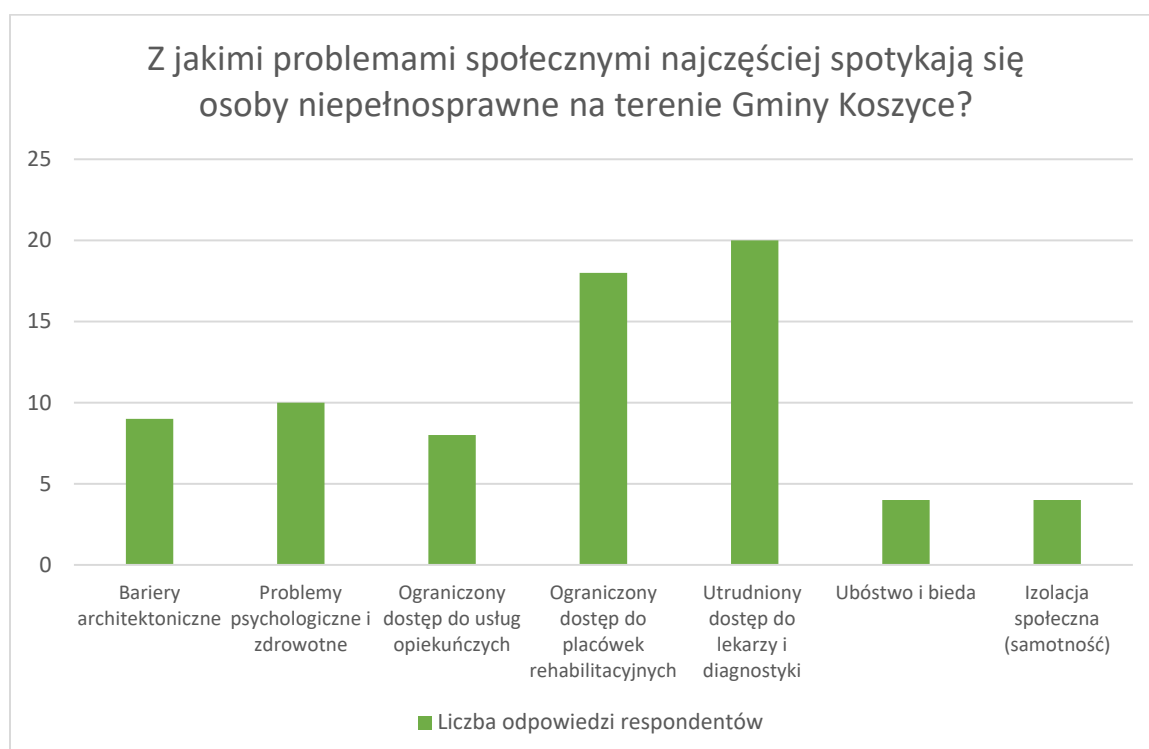
**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE
NA LATA 2021-2027**

5. Działania jakie należy podjąć w celu poprawy sytuacji osób bezrobotnych.

Respondenci wskazali dwa główne kierunki działania, które mogłyby poprawić sytuację osób bezrobotnych i były to: tworzenie nowych miejsc pracy co wskazało 21 osób, drugie wskazanie to wsparcie pracodawców oraz przedsiębiorców – 15 wskazań.

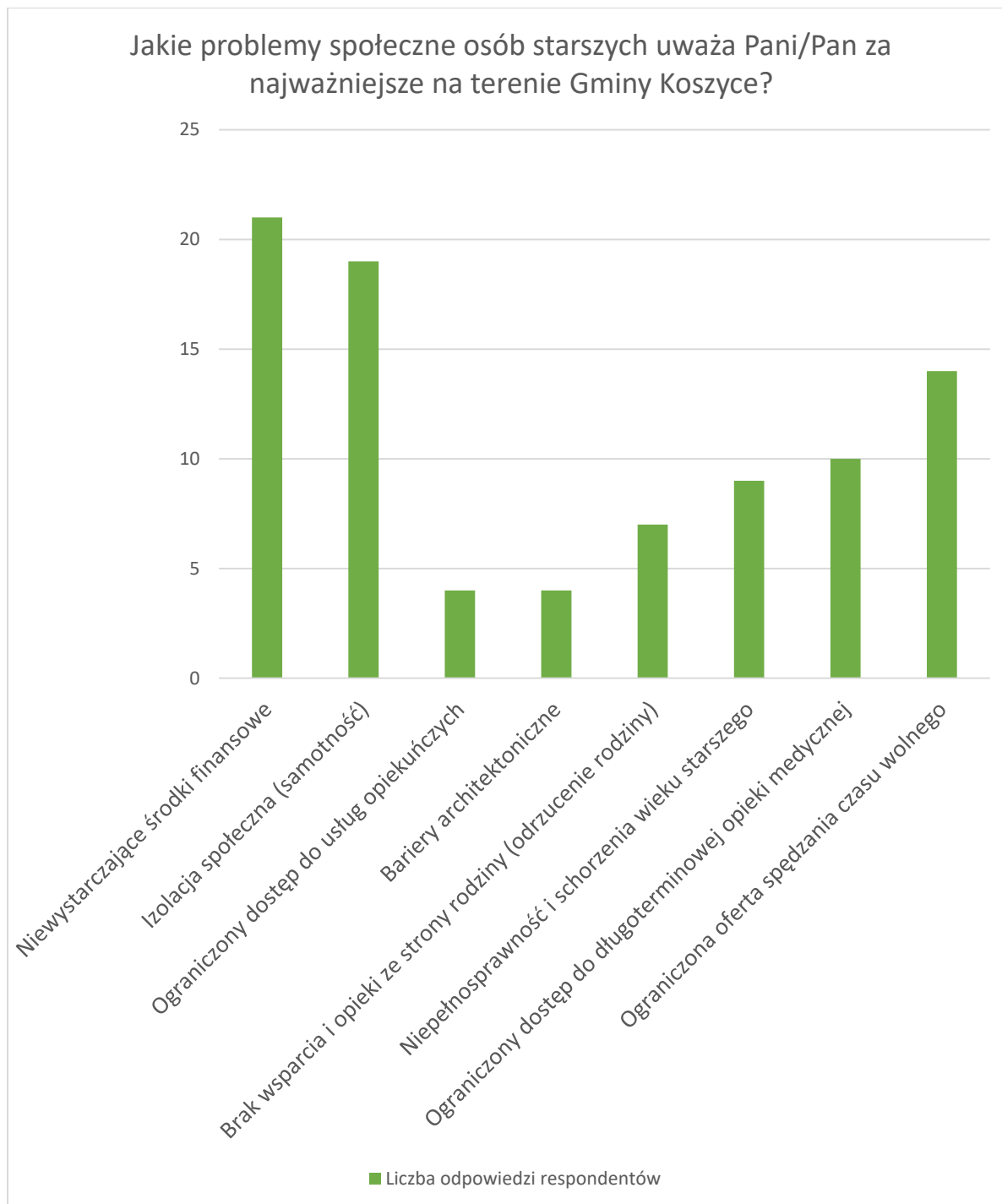
6. Problemy osób niepełnosprawnych.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE NA LATA 2021-2027

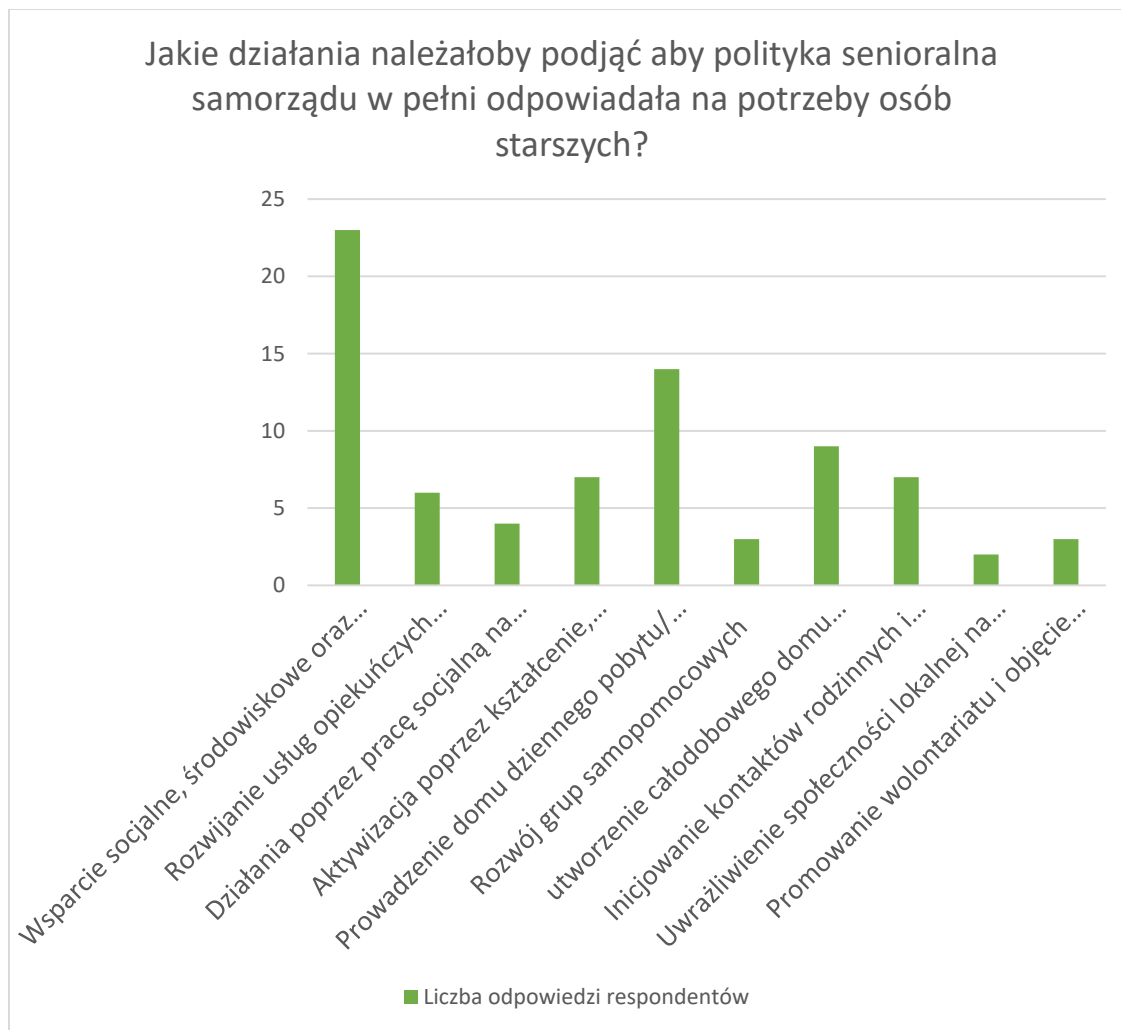
Z powyższych danych wynika, że respondenci uznali za główny problem osób z niepełnosprawnościami utrudniony dostęp do lekarzy i diagnostyki – 20 wskazań, ograniczony dostęp do placówek rehabilitacyjnych – 18 wskazań. Kolejnymi problemami były: problemy psychologiczne i zdrowotne (10 wskazań), bariery architektoniczne (9 wskazań).

7. Problemy osób starszych.

Respondenci wskazali dwa główne powody a są nimi niewystarczające środki finansowe – 21 wskazań i izolacja społeczna – 19 wskazań. Trzecim powodem który wskazało 14 osób jest ograniczona oferta spędzania czasu wolnego.

8. Działania w ramach polityki senioralnej.

Dane powyższe wskazują, że oczekiwane wsparcie w ramach polityki senioralnej samorządu to: wsparcie socjalne, środowiskowe oraz finansowe – 23 wskazania respondentów, prowadzenie domu dziennego pobytu/klubu seniora – 14 wskazań, utworzenie całodobowego domu pomocy społecznej dla osób starszych – 9 wskazań. Kolejne wskazania, które otrzymały 7 głosów to: aktywizacja poprzez kształcenie, rekreację, sport i turystyk, kulturę oraz inicjowanie kontaktów rodzinnych i podejmowanie działań zmierzających do większego zaangażowania rodziny w sprawowanie opieki nad osobą starszą.

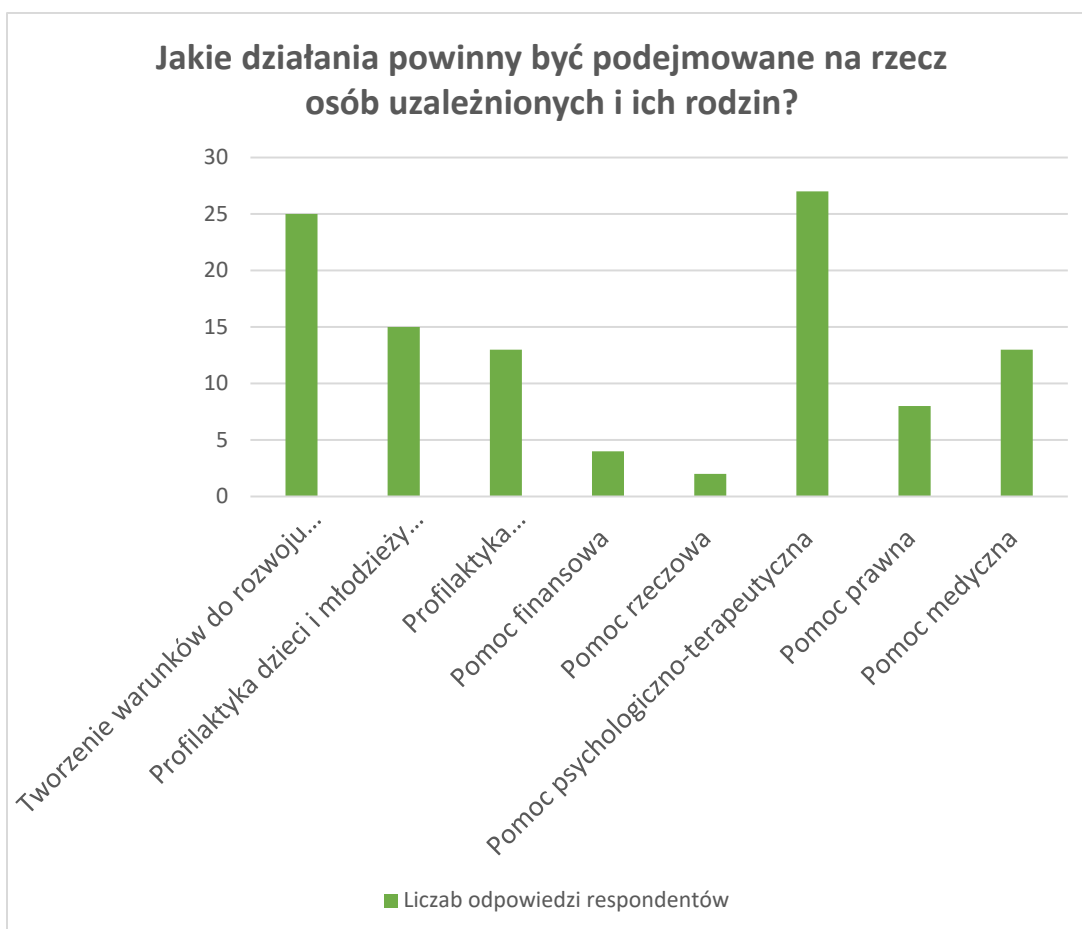
STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE NA LATA 2021-2027

9. Skala uzależnień.

Respondenci ze wskazaniem liczbowym 22 uznali skalę uzależnień w gminie na poziomie wysokim. 15 wskazań mówi, że skala ta jest bardzo wysoka.

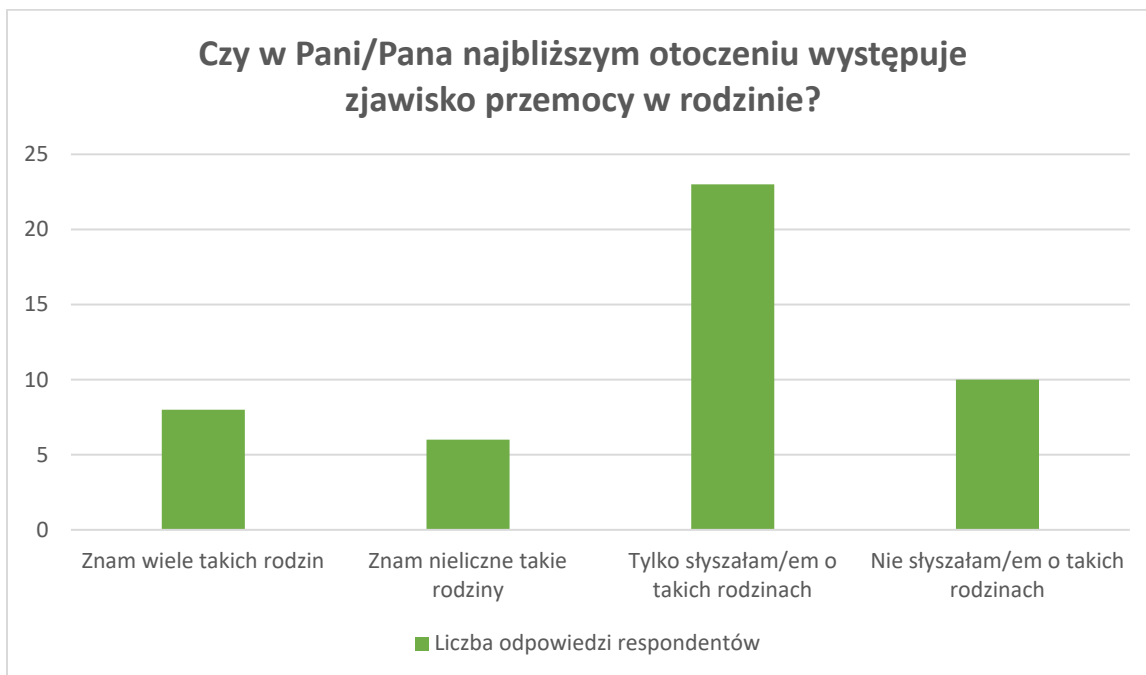
10. Działania względem osób uzależnionych

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE NA LATA 2021-2027

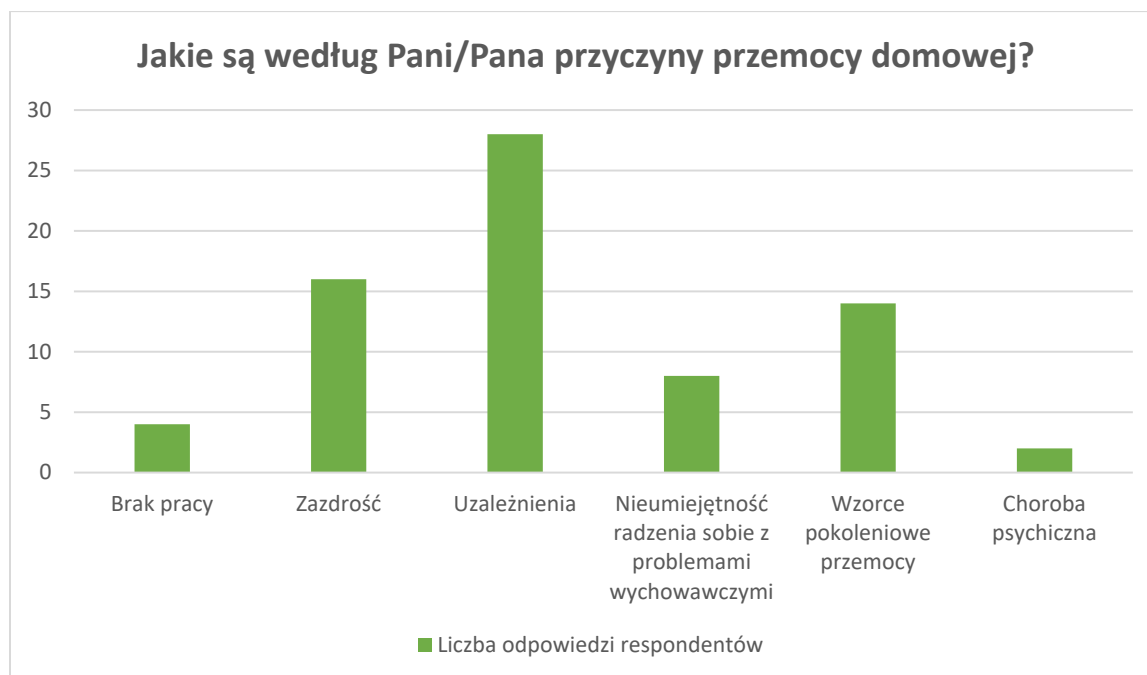
Respondenci wskazali, że pomoc wskazana dla osób uzależnionych to w głównej mierze: pomoc psychologiczno – terapeutyczna – 27 wskazań i tworzenie warunków do rozwoju klubów abstynenckich, grup wsparcia, klubów AA – 25 wskazań. Również wysoka liczba respondentów wskazała konieczność podejmowania takich działań jak: profilaktyka dzieci i młodzieży szkolnej/szersza oferta zagospodarowania czasu wolnego i profilaktyka dorosłych/kształtowanie świadomości wśród dorosłych.

11. Zjawisko występowania przemocy

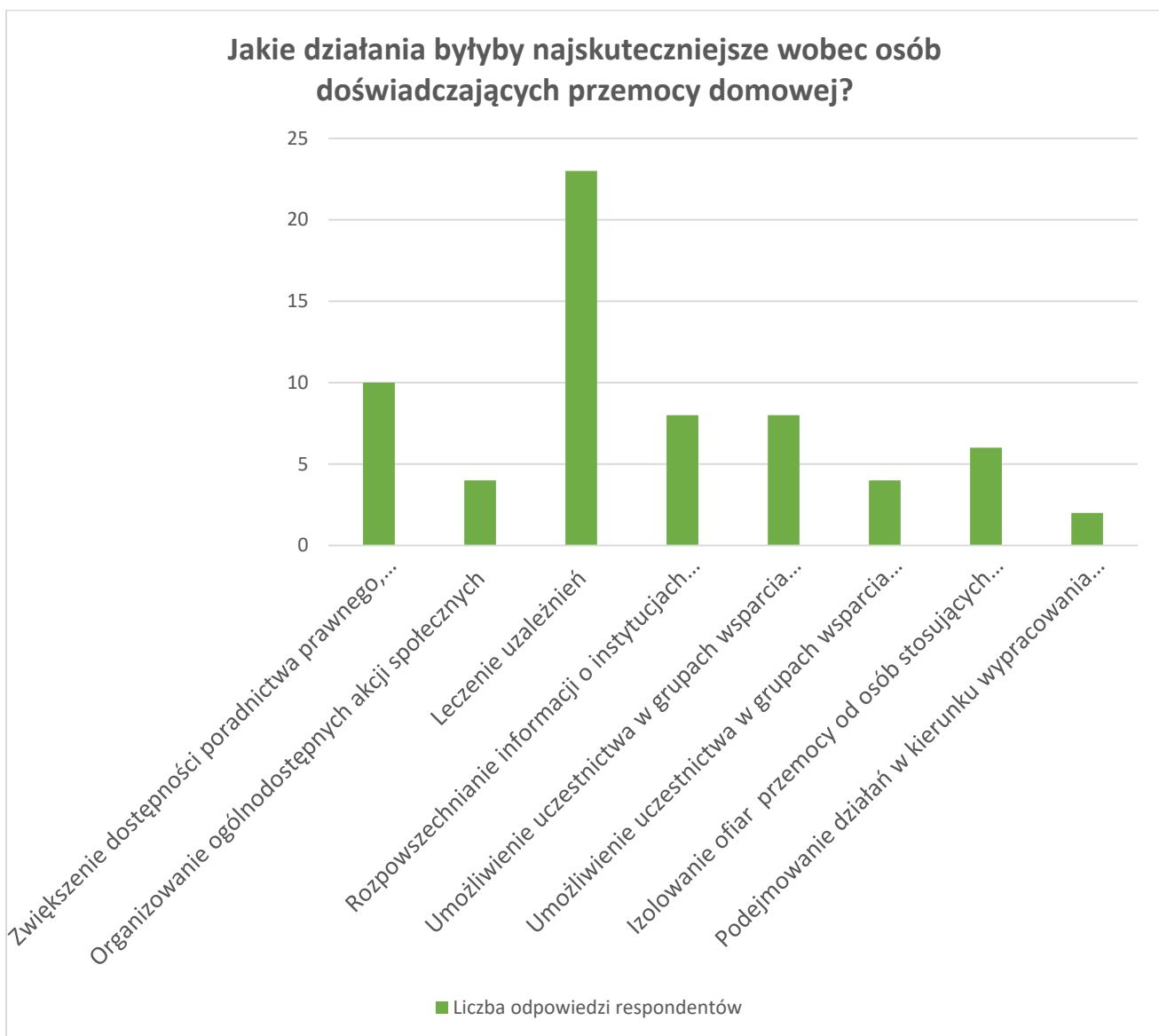
Respondenci wskazali, że tylko słyszeli o takich rodzinach w których występuje problem przemocy – 23 wskazania. Najmniej osób wskazało odpowiedź - znam nieliczne takie rodziny, co może zarówno świadczyć, że problem ten jest znikomy lub że problem ten jest niedostrzegalny przez społeczeństwo (zapewne z wielu powodów).

12. Przyczyny przemocy domowej.

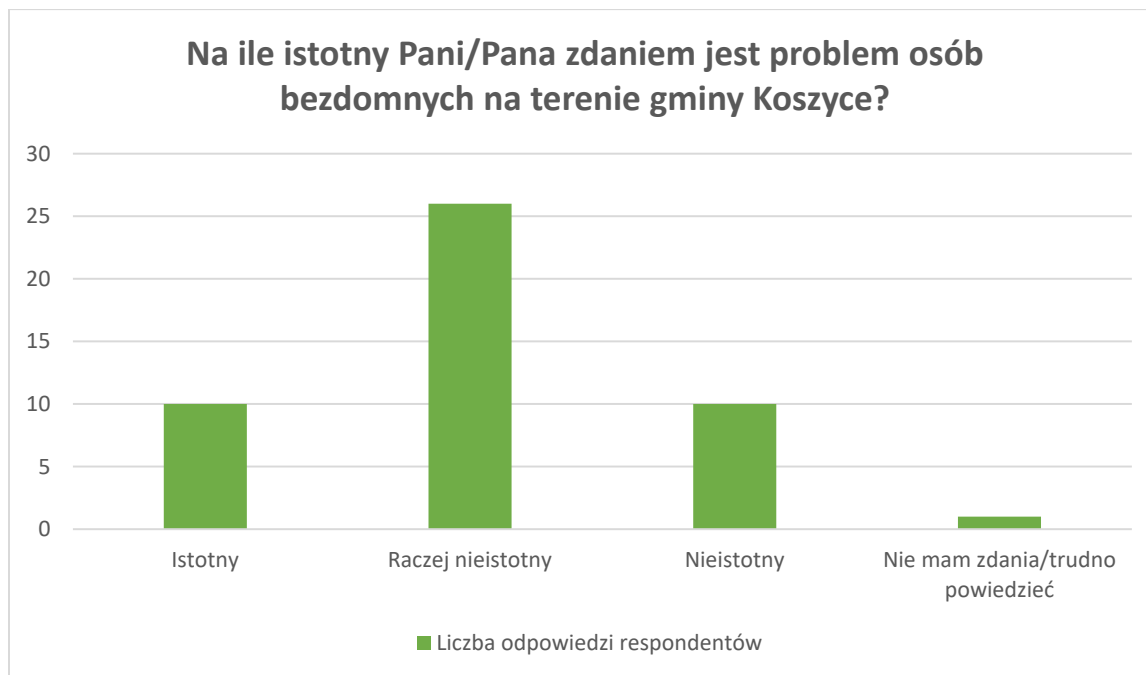
Za główną przyczynę przemocy w rodzinie respondenci uznali uzależnienie – 28 wskazań a także zazdrość – 16 wskazań i wzorce pokoleniowe przemocy – 14 wskazań.

13. Działania do podjęcia wobec osób doświadczających przemocy.

Z powyższego wykresu wynika, że działaniem które otrzymało najwięcej wskazań bo 23 to leczenie uzależnień, jako próba pomocy dla osób doświadczających przemocy. Kolejne wskazania z liczbą od 8 do 10 to: zwiększenie dostępności poradnictwa prawnego, psychologicznego, socjalnego; rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy oraz umożliwienie uczestnictwa w grupach wsparcia osobom doświadczającym przemocy.

14. Bezdomność.

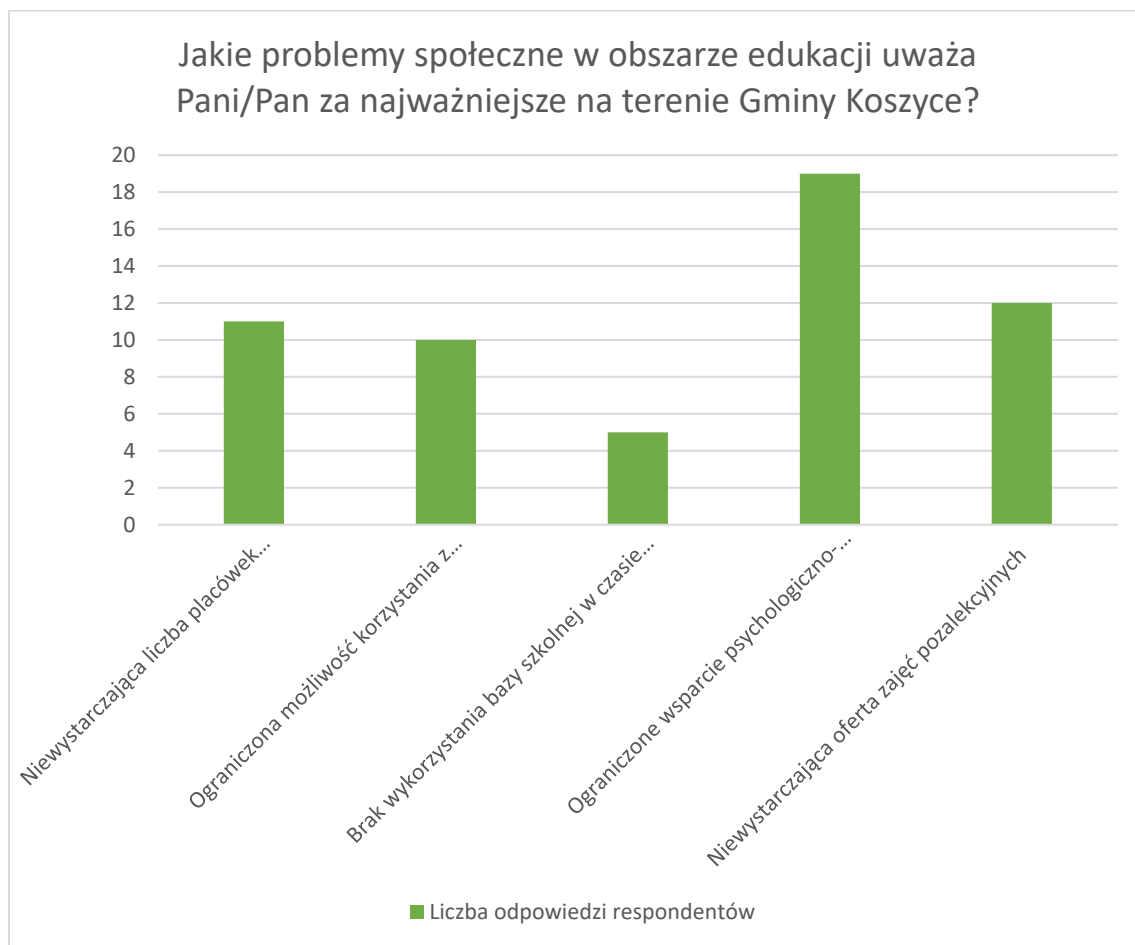
Respondenci biorący udział w badaniu uznali bezdomność za problem raczej nieistotny – 26 wskazań, natomiast po 10 wskazań otrzymała odpowiedź istotny i nieistotny odnosząc się do problemu bezdomności na terenie naszej gminy.

15. Negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży na terenie gminy.

Głównym zjawiskiem niepokojącym respondentów okazało się uzależnienie od sieci internet na co wskazała 28 respondentów, 21 wskazań otrzymał problem braku zorganizowanych form spędzania czasu wolnego, 18 wskazań zaniechanie wychowawcze ze strony rodziców. Jako zjawisko niepokojące wskazane zostały także: 13 wskazań – agresja i przemoc szkolna, 13 wskazań sięganie po substancje uzależniające.

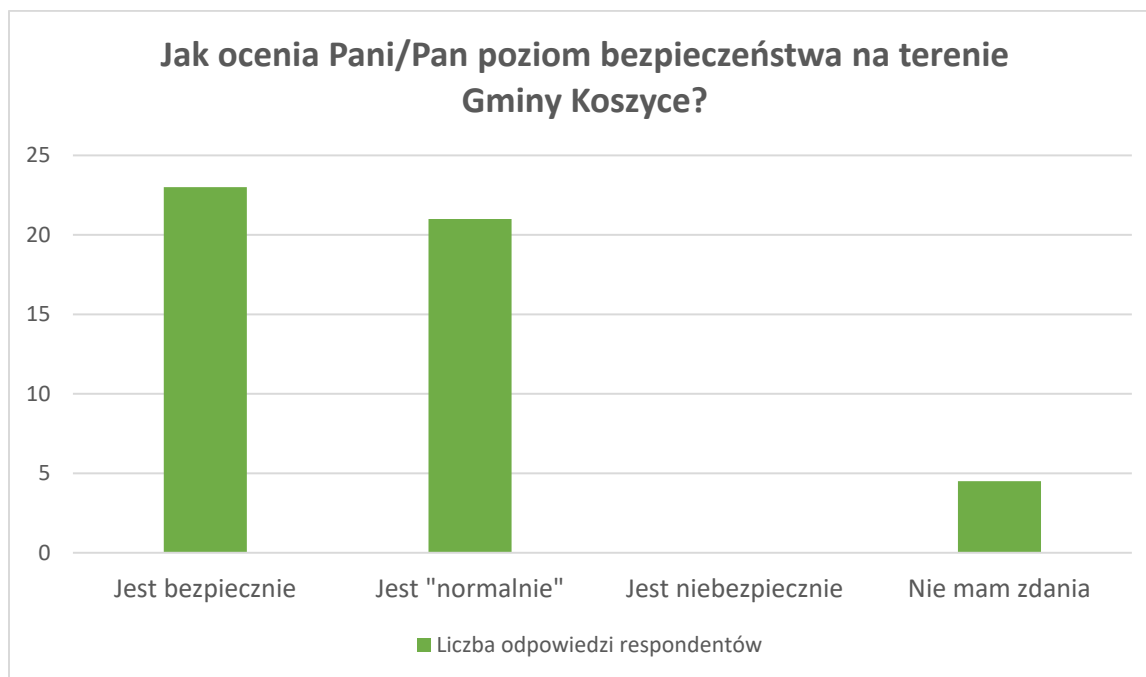
STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE
NA LATA 2021-2027

Z analizy danych wynika, że problemem społecznym w obszarze edukacji wskazano ograniczone wsparcie psychologiczno – pedagogiczne – 19 wskazań, może to wynikać po części także z panującej pandemii i problemów z tym związanych (izolacja, nauka zdalna). Kolejne problemy które otrzymały porównywalną liczbę wskazań to: niewystarczająca oferta zajęć pozalekcyjnych (12 wskazań), niewystarczająca liczba placówek wychowania przedszkolnego (11 wskazań), ograniczona możliwość korzystania z placówek zapewniających opiekę nad dziećmi do lat 3 (10 wskazań).

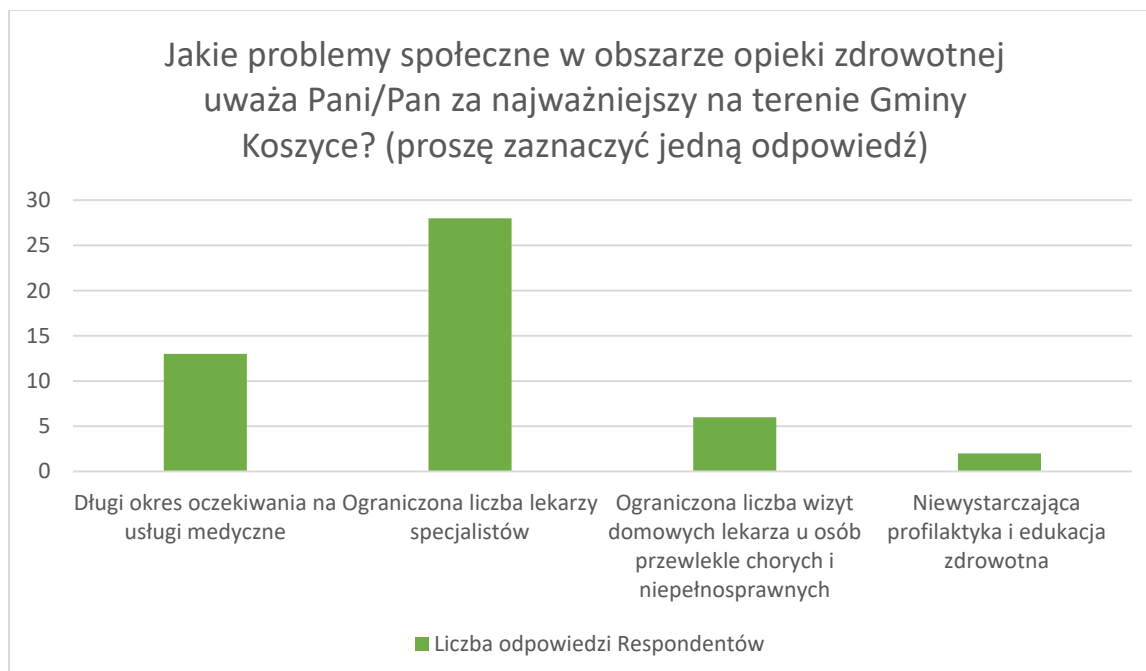
17. Poziom bezpieczeństwa na terenie gminy.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE
NA LATA 2021-2027

Respondenci uznali, że gmina Koszyce jest miejscem bezpiecznym – 23 wskazania, 21 wskazań uznało, że w gminie pod względem bezpieczeństwa „jest normalnie”.

18. Problemy w obszarze opieki zdrowotnej.

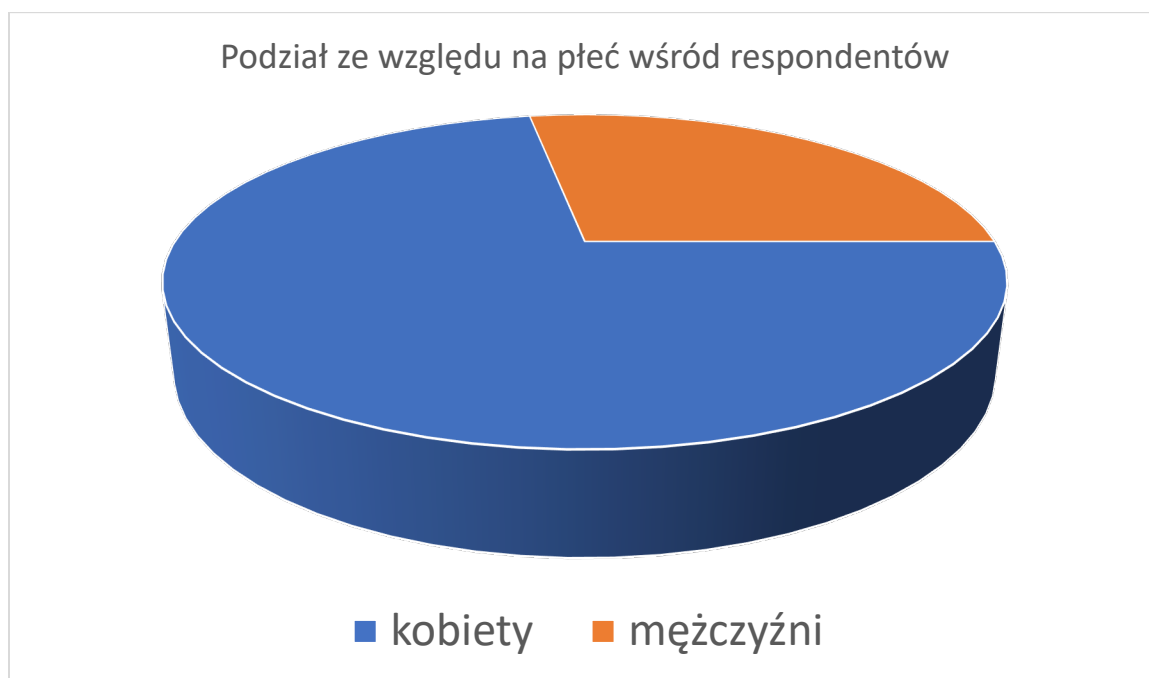

Z analizy powyższych danych wynika, że głównym problemem według respondentów w sferze zdrowia jest ograniczona liczba lekarzy specjalistów – 28 wskazań oraz długi okres oczekiwania na usługi medyczne. Należy zauważyć, że respondenci musieli w tym pytaniu wybrać tylko jedną odpowiedź.

19. Metryczka.

W badaniu ankietowym udział wzięło 47 respondentów, ogólny odzew na przeprowadzane badanie przez OPS był niewielki. W badaniu chętniej wzięły udział kobiety niż mężczyźni. Poniżej podział na płeć respondentów badania.

Diagnozowanie problemów społecznych jest podstawą każdego działania służącego lepszemu zaspokojeniu potrzeb obywateli i poprawie jakości ich życia. Jest także podstawowym etapem planowania usług społecznych. Przeprowadzenie rzetelnej diagnozy problemów społecznych jest czynnikiem zwiększającym wiarygodność i zaufanie społeczne do prowadzonych działań, które służą rozwiązywaniu problemów i instytucji je rozwiązujących.

VI. ANALIZA SWOT

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE
NA LATA 2021-2027**

Jedną z podstawowych metod analizy strategicznej jest analiza SWOT. Polega ona na ustaleniu silnych i słabych stron wynikających ze stanu zasobów własnych gminy oraz szans i zagrożeń związanych z aktualnym stanem i kierunkami zmian otoczenia, czyli pozytywnych i negatywnych elementów wewnętrznych i zewnętrznych.

Zapis dokonanej analizy SWOT dla Gminy Koszyce przedstawia poniższa tabela.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - położenie Gminy, - aktywne działania władz gminy w rozwiązywaniu problemów społecznych, - zrozumienie władz gminnych dla potrzeb mieszkańców, - wykształcona i stale podnosząca kwalifikacje kadra Miejskiego i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koszycach, - ścisła współpraca podmiotów zajmująca się problematyką społeczną, - pozyskiwanie środków z Unii Europejskiej na realizację projektów i inwestycji - możliwość korzystania z działającego na obszarze gminy Dziennego Domu Senior + w Książnicach Małych oraz Świetlicy Środowiskowo – Socjoterapeutycznej „ROZWÓJ I AKTYWNOŚĆ” w Przemysławie, - organizowanie usług opiekuńczych - działalność na terenie gminy Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, - zapewnienie rodzinom z problemami opiekuńczo – wychowawczymi wsparcia ze strony asystenta rodziny, - działalność na terenie gminy Komisji do spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - stałe środki na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych, - fachowe, powszechne i bezpłatne doradztwo prawne, psychologiczne, pedagogiczne, socjalne, rodzinne, - dobra współpraca między jednostkami pomocy społecznej, oświaty, służby zdrowia, policji, urzędu pracy, kuratorów, - nowoczesne placówki oświatowe, 	<ul style="list-style-type: none"> - niekorzystny trend demograficzny- starzenie się społeczeństwa gminy i ujemny przyrost naturalny, - wyuczona bezradność i postawa roszczeniowa wśród klientów pomocy społecznej, - pokoleniowość rodzin korzystających z pomocy społecznej, - brak mieszkań chronionych i socjalnych, - zagrożenia związane z uzależnieniami, - słabo rozwinięty wolontariat, - niewielki udział społeczności gminy w rozwiązywaniu lokalnych problemów społecznych,

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE
NA LATA 2021-2027**

<ul style="list-style-type: none"> - funkcjonowanie świetlic przyszkolnych, - zadowalający stan infrastruktury sportowej, - działalność Młodzieżowej Rady Miasta i Gminy Koszyce, - działalność Uniwersytetu Trzeciego Wieku, - działalność Miejskiej Rady Seniorów, 	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> - możliwość pozyskiwania środków z Unii Europejskiej oraz funduszy zewnętrznych, - aktywność organizacji pozarządowych i stowarzyszeń także w sferze pomocy społecznej, - prospołeczna polityka państwa, - rozwój polityki senioralnej w gminie, - realizacja programu współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi, - większa dostępność do wiedzy o formach pomocy i wsparcia, - rozwijająca się sieć przedszkoli i żłobków, 	<ul style="list-style-type: none"> - emigracja zarobkowa, - stereotypowy wizerunek pomocy społecznej, - częste zmiany regulacji prawnych, - starzenie się społeczeństwa, - roszczeniowa postawa klientów, - zlecanie gminie nowych zadań, - ciągle zwiększanie liczby zadań w MiGOPS, - pandemia i jej skutki, - narastający problem opieki nad osobami starszymi i zrzucanie odpowiedzialności przez rodziny na instytucje pomocowe, - zawiłość przepisów prawnych – wzrost biurokracji, - wzrost patologii społecznych, - bierna postawa osób korzystających z pomocy społecznej wobec zmian, - ukrywanie problemów społecznych (m.in. przemoc, choroby psychiczne),

VII. MISJA I WIZJA

Misja definiuje naczelny cel polityki społecznej w gminie, wokół którego powinny koncentrować się działania lokalnych instytucji publicznych, środowisk i organizacji społecznych, mieszkańców i innych interesariuszy systemu polityki społecznej.

MISJA

Skuteczne wsparcie dla osób i rodzin borykających się z problemami oraz integracja społeczna.

Wizja stanowi projekcję, opis pożądanego stanu rzeczywistości społecznej obszaru gminy w perspektywie do roku 2027. Określa stan docelowy, do którego dążyć będą wszyscy zaangażowani partnerzy, wskazuje ona zasadniczy kierunek podejmowanych działań. Wizja rozwiązywania problemów społecznych została opracowana w oparciu o analizę sytuacji społecznej oraz identyfikację obszarów strategicznych (problemowych).

WIZJA

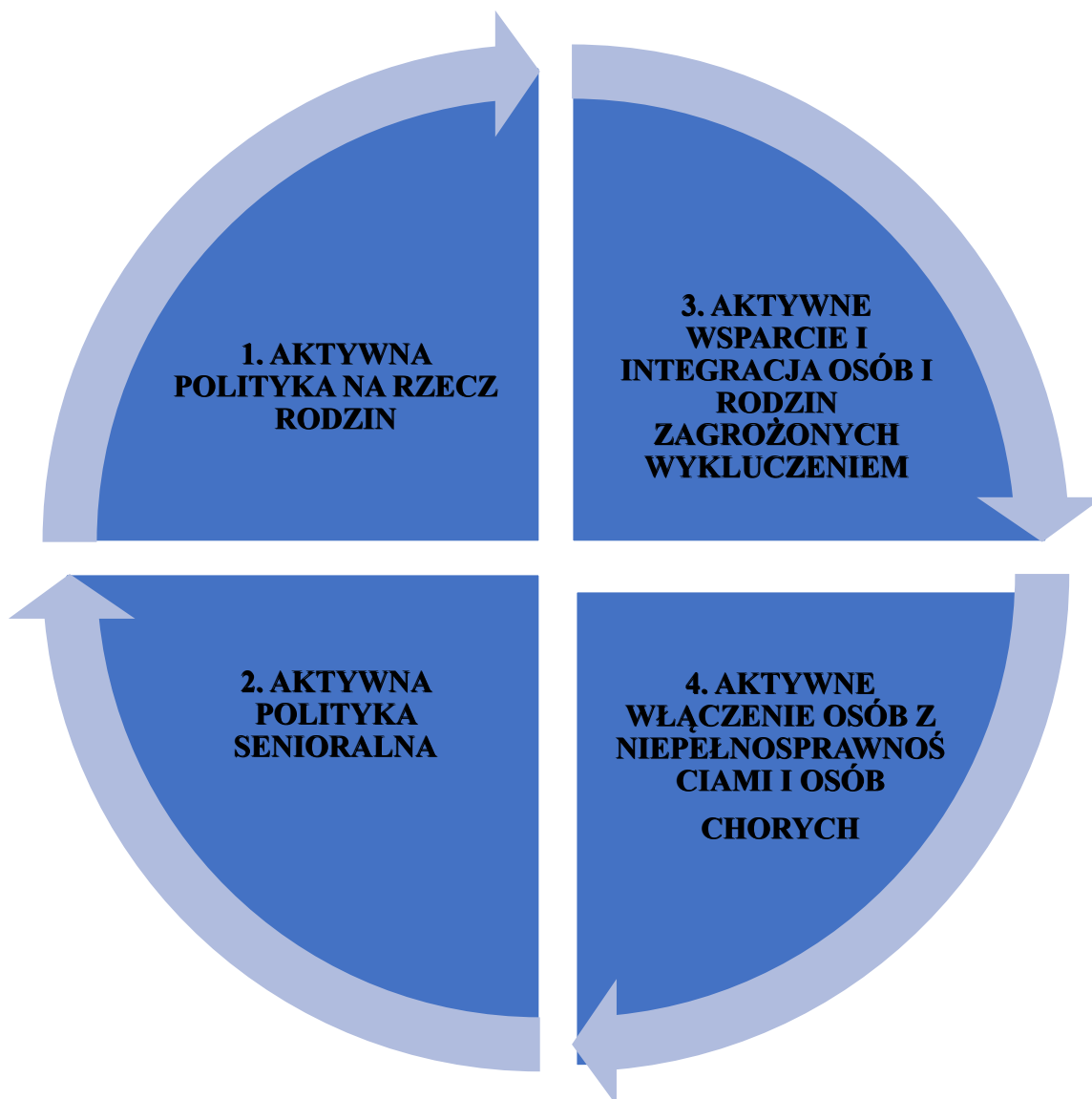
Stwarzanie mieszkańcom dobrych warunków do życia i rozwoju, wzmacnianie rodzin, przeciwdziałanie różnym formom marginalizacji i wykluczenia społecznego oraz integrowanie społeczności lokalnej.

VIII. CELE STRATEGICZNE I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Założenia ujęte w przedstawionej wizji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Koszyce na lata 2021-2027 będą możliwe do osiągnięcia poprzez realizację celów strategicznych oraz kierunków działań. Cele zostały wypracowane w oparciu o analizę uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych wskazanych w przeprowadzonej diagnozie społeczności lokalnej i analizie SWOT oraz na podstawie celów określonych w dokumentach wyższego rzędu.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY KOSZYCE NA LATA 2021-2027

CELE STRATEGICZNE

1. CEL STRATEGICZNY - AKTYWNA POLITYKA NA RZECZ RODZIN

Kierunki działań:

- ❖ 1. Zapewnienie warunków dla możliwie pełnego funkcjonowania środowiska rodzinnego w społeczności lokalnej:
  - a) Pomoc materialna na częściowe pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem dziecka.
  - b) Promowanie i wspieranie rodzin wielodzietnych poprzez zwiększenie członkom tych rodzin dostępności do różnych dóbr i usług (np. Karta Dużej Rodziny).
  - c) Świadczenie różnorodnych form pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla dzieci z trudnościami w funkcjonowaniu i ich rodzin/ opiekunów.
  - d) Realizowanie i rozwój systemu stypendialnego dla dzieci i młodzieży w formie wsparcia materialnego (np. stypendiów socjalnych) oraz stypendiów dla dzieci i młodzieży za szczególne osiągnięcia.
  - e) Zapewnienie miejsc opieki nad dzieckiem do czasu rozpoczęcia nauki w szkole.
  - f) Zapewnienie oferty ogólnodostępnych zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych.
  - g) Prowadzenie programów profilaktycznych dotyczących różnorodnych zagrożeń społecznych m.in.: alkohol, narkotyki, które mogą prowadzić do uzależnienia, cyberprzemoc, przemoc.

- ❖ 2. Wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze:
  - a) Projektowanie i realizacja Programu Wspierania Rodziny dla Gminy.
  - b) Pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych (m.in. z asystentem rodziny, kuratorami rodzinnymi i sądowymi, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej).
  - c) Zapewnienie oraz stałe rozwijanie oferty placówek wsparcia dziennego i innych placówek specjalistycznych zapewniających dzieciom w szczególności; pomoc w nauce, opiece i wychowaniu.
  - d) Świadczenie usług o charakterze asystenckim, opieki wytchnieniowej dla rodzin z problemem niepełnosprawności.
  - e) Inicjowanie i wdrażanie programów aktywności lokalnej w środowiskach zagrożonych wykluczeniem realizujących działania animujące, aktywizujące.
  - f) Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodzin, w których dzieci i młodzieży umieszczone są w pieczy zastępczej zmierzających do powrotu dzieci pod opiekę rodzin biologicznych.

WSKAŹNIKI I KORZYŚCI Z REALIZACJI CELU:

Wdrożenie celu strategicznego będzie skutkowało:

- rozbudową systemu wsparcia rodzin w pełnieniu roli opiekuńczo – wychowawczej,
- zwiększeniem współpracy międzyinstytucjonalnej na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin,
- rozwojem nowych, atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży,
- zwiększeniem roli placówek oświatowych i form wsparcia w nich zapewnianych dziecku i rodzinie,
- rozwojem rodzinnej pieczy zastępczej,

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE NA LATA 2021-2027

- zwiększeniem realizacji programów profilaktycznych wspierających rodzinę.

Wskaźnikami realizacji celu strategicznego będą dane liczbowe odpowiadające założeniom w stosunku do roku bazowego:

- a) liczba rodzin objętych wsparciem,
- b) liczba wydanych Kart Dużej Rodziny,
- c) liczba rodzin objętych pomocą psychologiczno – pedagogiczną,
- d) liczba dzieci korzystających z stypendiów socjalnego oraz za osiągnięcia w nauce,
- e) liczba miejsc zapewniających opiekę nad dzieckiem,
- f) liczba ofert zajęć dodatkowych dla dzieci,
- g) liczba programów profilaktycznych,
- h) liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, kuratora,
- i) liczba placówek wsparcia dziennego i innych placówek specjalistycznych,
- j) liczba rodzin korzystających z wsparcia asystentów, opieki wytchnieniowej (rodziny z niepełnosprawnościami),
- k) liczba programów aktywności lokalnej,
- l) liczba rodzin biologicznych objętych wsparciem.

Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej, samorząd gminny, placówki oświatowe, Zespół Interdyscyplinarny, organizacje pozarządowe, PCPR.

Termin realizacji: Zadania ciągle w realizacji: 2021-2027

2. CEL STRATEGICZNY - AKTYWNA POLITYKA SENIORALNA

Kierunki działań:

- ❖ 1. Podniesienie poziomu aktywności społecznej osób starszych, zapobieganie wykluczeniu społecznemu:

- a) Organizacja imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych dla seniorów.
- b) Upowszechnianie idei wolontariatu.
- c) Realizacja przedsięwzięć mających na celu integrację i aktywizację w tym zaangażowanie seniorów w działania samopomocowe.
- d) Zapewnienie oraz stałe rozwijanie oferty ośrodków wsparcia m.in. Dziennego Domu Senior +.
- e) Rozwijanie usług z zakresu profilaktyki i ochrony zdrowia (rehabilitacja).
- f) Kontynuowanie działalności Uniwersytetu Trzeciego Wieku, Miejskiej Rady Seniorów.
- g) Współpraca z instytucjami w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa osobom starszym.

- ❖ 2. Wsparcie osób w podeszłym wieku, zapewniające możliwie pełne funkcjonowanie w środowisku lokalnym, zapewnienie opieki poprzez:

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE NA LATA 2021-2027

- a) Rozwijanie usług z zakresu wsparcia socjalnego.
- b) Organizowanie wsparcia, umożliwiającego osobom starszym i niesamodzielnym pozostanie w środowisku zamieszkania, poprzez m.in. system usług opiekuńczych.
- c) Rozwój systemu wsparcia pozainstytucjonalnego, rozwój programów asystenckich i pomocowych w tym w formie opieki wytchnieniowej.
- d) Organizowania wsparcia psychologicznego, terapeutycznego.

WSKAŹNIKI I KORZYŚCI REALIZACJI CELU:

Wdrożenie celu strategicznego będzie skutkowało :

- umożliwieniem osobom starszym w pełni uczestniczyć w życiu społecznym;
- rozszerzeniem współpracy instytucji i organizacji działających w zakresie pomocy osobom starszym
- zwiększeniem dostępności do usług dla osób starszych
- rozwojem usług opiekuńczych oraz tworzeniem innowacyjnych form pomocy osobom starszym
- rozwojem miejsc spotkań dla osób starszych sprzyjających integracji,
- budowaniem uwarunkowań społecznego na potrzeby ludzi starszych,

Wskaźnikami realizacji celu strategicznego będą dane liczbowe odpowiadające założeniom w stosunku do roku bazowego:

- a) liczba imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych dla seniorów,
- b) liczba wolontariuszy,
- c) liczba osób korzystających z oferty ośrodków wsparcia,
- d) liczba przedsięwzięć z zakresu profilaktyki i ochrony zdrowia,
- e) liczba członków UTW, inicjatyw Miejskiej Rady Seniorów,
- f) liczba działań z zakresu bezpieczeństwa,
- g) liczba osób starszych korzystających z wsparcia socjalnego,
- h) liczba osób korzystających z usług opiekuńczych,
- i) liczba rodzin korzystających z wsparcia asystenckiego lub opieki wytchnieniowej,
- j) liczba osób starszych korzystających z wsparcia psychologicznego, terapeutycznego.

Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej, samorząd gminny, organizacje pozarządowe.

Termin realizacji: Zadania ciągle w realizacji: 2021-2027

3. CEL STRATEGICZNY - AKTYWNE WSPARCIE I INTEGRACJA OSÓB I RODZIN ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM

Kierunki działań:

- ❖ 1. Ograniczenie zasięgu i głębokości ubóstwa poprzez działania wspierające:
  - a) Objęcie pomocą finansową i pracą socjalną osób i rodzin dotkniętych zjawiskiem ubóstwa.
  - b) Zmniejszenie problemu niedożywienia przez dystrybucję żywności w ramach Europejskiego Programu Pomocy Żywnościowej FEAD.
  - c) Realizacja zróżnicowanych form wsparcia pozamaterialnego o charakterze aktywizacji społecznej.
  - d) Zapobieganie utrwaleniu się bezdomności i zwiększenie skali osób wychodzących

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE
NA LATA 2021-2027**

- z bezdomności.
- e) Adaptacja lub budowa budynku na potrzeby mieszkalnictwa socjalnego.
- ❖ 2. Wzmocnienie procesów reintegracji i aktywizacji społecznej i zawodowej osób bezrobotnych:
- a) Pozyskiwanie i przekazywanie bezrobotnym ofert pracy w ramach pracy socjalnej.
  - b) Organizowanie prac społeczno-użytecznych, interwencyjnych, robót publicznych, staży.
  - c) Wsparcie przedsiębiorczości społecznej w tym spółdzielni socjalnych.
  - d) Aktywizacja społeczna i zawodowa bezrobotnych ramach współpracy m.in. z PUP.
  - e) Realizacja projektów, grantów itp. finansowanych ze środków zewnętrznych mających na celu aktywizację osób bezrobotnych.
- ❖ 3. Zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie:
- a) Projektowanie i realizacja Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.
  - b) Podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej na problemy związane z przemocą w rodzinie.
  - c) Prowadzenie kampanii informacyjno - edukacyjnych (lokalna prasa, Internet, ulotki, broszury) na temat problemu przemocy w rodzinie i możliwości jej przeciwdziałania.
  - d) Umacnianie interdyscyplinarnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w tym realizacja procedury „Niebieskie Karty”.
  - e) Umożliwienie członkom rodzin zagrożonym i dotkniętym przemocą dostępu do pomocy specjalistycznej (terapia uzależnień, rodzinna, pomoc prawna, psychologiczna).
- ❖ 4. Przeciwdziałanie uzależnieniom i ich negatywnym konsekwencjom:
- a) Zwiększenie świadomości społecznej i poziomu wiedzy na temat wpływu substancji psychoaktywnych na życie człowieka w tym wśród dzieci i młodzieży.
  - b) Budowanie systemu wsparcia społecznego dla osób uzależnionych.
  - c) Zwiększanie dostępności do pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych (pomoc terapeutu, grupy wsparcia).
  - d) Rozwój działań podejmowanych przez Komisję do spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

WSKAŹNIKI I KORZYŚCI REALIZACJI CELU:

Wdrożenie celu strategicznego będzie skutkowało:

- zwiększeniem poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych,
- zmniejszeniem skali wykluczenia społecznego,
- pogłębieniem współpracy międzyinstytucjonalnej,
- wsparciem różnorodnych form zdobywania doświadczenia na rynku pracy,
- podjęciem współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie walki z przemocą w rodzinie,
- zbudowaniem ofert wsparcia dla osób uzależnionych.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE NA LATA 2021-2027

Wskaźnikami realizacji celu strategicznego będą dane liczbowe odpowiadające założeniom w stosunku do roku bazowego:

- a) liczba osób korzystających z wsparcia z powodu ubóstwa,
- b) liczba rodzin korzystających z programów FEAD,
- c) liczba budynków/mieszkań z przeznaczeniem na cele mieszkalnictwa socjalnego
- d) liczba osób korzystających z staży, robót interwencyjnych, publicznych, prac społecznie użytecznych,
- e) liczba inicjatyw w ramach wsparcia dla spółdzielni socjalnej,
- f) liczba osób objętych aktywizacją zawodową,
- g) liczba kampanii społecznych i informacyjno – edukacyjnych dot. problemu przemocy,
- h) liczba prowadzonych procedur Niebieskich Kart,
- i) liczba osób/rodzin korzystających z wsparcia specjalistycznego,
- j) liczba działań profilaktycznych dot. uzależnień,
- k) liczba osób korzystających z wsparcia specjalistycznego dot. problemu uzależnień,
- l) liczba osób korzystających z wsparcia Komisji do spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej, samorząd gminny, Zespół Interdyscyplinarny, organizacje pozarządowe, Komisja do spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe policja, PUP.

Termin realizacji: Zadania ciągłe w realizacji: 2021-2027

4. CEL STRATEGICZNY - AKTYWNE WŁĄCZENIE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI I OSÓB CHORYCH

Kierunki działań:

❖ 1. Włączanie osób z niepełnosprawnościami we wszystkie sfery funkcjonowania społecznego:

- a) Wsparcie osób niepełnosprawnych w funkcjonowaniu w środowisku lokalnym, rehabilitacja społeczna.
- b) Organizacja imprez, spotkań integracyjnych.
- c) Inicjowanie kampanii na rzecz podnoszenia poziomu wiedzy i społecznej akceptacji osób z niepełnosprawnościami i osób chorych w tym osób psychicznie chorych.
- d) Systematyczne podejmowanie działań na rzecz likwidacji barier architektonicznych.

❖ 2. Podniesienie standardu życia, wsparcie samodzielności zawodowej osób niepełnosprawnych:

- a) Pomoc finansowa udzielona osobom długotrwale chorym i niepełnosprawnym.
- b) Promocja i działania informacyjne skierowane do pracodawców, zachęcające do zatrudniania osób z niepełnosprawnościami.
- c) Aktywizacja osób niepełnosprawnych, kierowanie do ŚDS, WTZ.
- d) Wsparcie poradnictwa w zakresie doradztwo zawodowe.
- e) Wsparcie dla opiekunów formalnych i nieformalnych osób niepełnosprawnych,

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE NA LATA 2021-2027

niesamodzielnym.

WSKAŹNIKI I KORZYŚCI REALIZACJI CELU:

Wdrożenie celu strategicznego będzie skutkowało :

- zwiększeniem świadomości społeczeństwa o problemach osób z niepełnosprawnościami,
- poprawą funkcjonowania tzw. „codziennego” osób niepełnosprawnych w środowisku lokalnym,
- aktywizacja w tym zawodową osób niepełnosprawnych,
- zwiększeniem wsparcia kierowanego do opiekunów osób niepełnosprawnych.

Wskaźnikami realizacji celu strategicznego będą dane liczbowe odpowiadające założeniom w stosunku do roku bazowego:

- a) liczba organizowanych spotkań, imprez z uczestnictwem m.in. osób niepełnosprawnych,
- b) liczba kampanii społecznych uwrażliwiających na problemy osób niepełnosprawnych,
- c) liczba inicjatyw podejmowanych w ramach likwidacji barier architektonicznych,
- d) liczba osób niepełnosprawnych korzystających z wsparcia finansowego,
- e) liczba osób niepełnosprawnych aktywizowanych społecznie, zawodowo,
- f) liczba opiekunów osób niepełnosprawnych, którym udzielono wsparcia.

Realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej, samorząd gminny, organizacje pozarządowe, PUP, ŚDS, WTZ, PCPR.

Termin realizacji: Zadania ciągłe w realizacji: 2021-2027

IX. HARMONOGRAM WDRAŻANIA STRATEGII

Harmonogram wdrażania niniejszej Strategii obejmuje:

ETAP I Podjęcie uchwały przez Radę Miasta i Gminy Koszyce o przyjęciu Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Koszyce na lata 2021-2027.

ETAP II Koordynacja realizacji działań objętych Strategią. Termin realizacji: lata 2021-2027.

ETAP III Monitoring Strategii. Termin realizacji: każdy I kwartał po danym roku obowiązywania Strategii.

ETAP IV Końcowa ewaluacja Strategii. Termin realizacji: I kwartał 2028 r.

X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Warunkiem realizacji celów zawartych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Koszyce na lata 2021-2027 jest jej finansowanie oraz pozyskanie i zabezpieczenie środków finansowych na realizację zaplanowanych działań i projektów.

Źródłem finansowania działań przewidzianych do realizacji w niniejszej Strategii będą: budżet gminy Koszyce, środki z funduszy krajowych, środki strukturalne Unii Europejskiej, środki partnerów przedsięwzięcia (np. NGO) lub inne pozyskane środki finansowe.

Skuteczność działań zależeć będzie zarówno od posiadanych środków finansowych jak i efektywności w ich pozyskiwaniu co jest powiązane m.in. z wielkością środków przeznaczonych przez Unię Europejską na realizację zadań i projektów w sferze społecznej.

XI. MONITORING

Monitoring realizacji Strategii będzie oparty o wskaźniki, określone dla każdego z celów strategicznych i kierunków działań. Monitoring wskaźników odbywał się będzie w trybie rocznym. Za sporządzenie raportu z wykonania wskaźników, do końca I kwartału każdego kolejnego roku, odpowiedzialny będzie Ośrodek Pomocy Społecznej. Raport będzie załącznikiem do rocznego Sprawozdania z działalności Ośrodka. Zebrane dane podlegać będą analizie w zakresie osiągniętych zmian w stosunku do roku bazowego tj. roku 2020 (monitorowanie wzrostu, spadku lub utrzymanie wskaźnika na tym samym poziomie), jak również w zakresie wyznaczenia i osiągnięcia nowego wskaźnika. Monitoring prowadzony będzie w celu zapewnienia prawidłowej i efektywnej realizacji Strategii, a także w celu wprowadzenia ewentualnej korekty przyjętych założeń oraz wprowadzonych instrumentów w sytuacjach wystąpienia zagrożeń związanych z realizacją Strategii. Pozwoli również na dostosowanie założonych działań, tak aby w pełni odpowiadały na potrzeby oraz zmieniające się warunki ich realizacji. Proces monitorowania realizacji Strategii zakończony zostanie przeprowadzeniem końcowej ewaluacji, co pozwoli na dokonanie oceny trafności, skuteczności, użyteczności i efektywności podjętych działań (I kwartał 2028 roku).

XII. PODSUMOWANIE

**„Aby zrozumieć ludzi, trzeba starać się usłyszeć to,
czego nigdy nie mówią i być może nigdy nie powiedzieliby.”**

(autor nieznan)

Rozwiązywanie problemów społecznych powinno być elementem zintegrowanego systemu. Miejski i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest instytucją aktywnie zaangażowaną w rozwiązywanie problemów społecznych na terenie całej gminy Koszyce. Współpracuje w tym zakresie z różnymi podmiotami z obszaru pomocy społecznej, a często koordynuje działania w tym zakresie. Zadaniem pomocy społecznej, jako instytucji polityki społecznej państwa jest wsparcie osób i rodzin w przewyższaniu trudnych sytuacji życiowych, z którymi nie są w stanie sobie poradzić.

Polityka Państwa w zakresie pomocy społecznej określa kierunki działania, wskazuje narzędzia i mechanizmy, monitoruje ich wdrażanie. Jednak charakterystyka problemów społecznych jest różnorodny, różni się także samo podejście władz lokalnych do ich rozwiązywania. Koniecznością jest ciągle przystosowywanie się do zmieniającego się otoczenia, przepisów prawnych, jak i do ciągle rosnących potrzeb i oczekiwań ze strony potencjalnych odbiorców wsparcia. Nie zmienia to faktu, iż rozwiązywanie problemów społecznych wymaga zaangażowania wielu podmiotów i podejmowania wzmożonych wysiłków aby doskonalić działania pomocowe.

XIII. ZAŁĄCZNIK – Ankieta w ramach diagnozy sytuacji społecznej w Gminie Koszyce na potrzeby opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Koszyce na lata 2021-2027.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE
NA LATA 2021-2027**

Załącznik do Strategii
Rozwiązywania Problemów Społecznych
w Gminie Koszyce
na lata 2021-2027.

**Ankieta w ramach diagnozy sytuacji społecznej w gminie Koszyce na potrzeby
opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Koszyce
na lata 2021-2027**

Szanowni Mieszkańcy Miasta i Gminy Koszyce

*Zapraszamy do wypełnienia ankiety, która jest **anonimowa i dobrowolna**.*

Celem badania jest poznanie Państwa opinii na temat warunków życia w gminie oraz opinii dotyczących najważniejszych problemów społecznych, określenie potrzeb i wyznaczenie kierunków działań samorządu Gminy Koszyce w sferze społecznej. Zebrane informacje posłużą wyłącznie sporządzeniu zbiorczych zestawień i zostaną wykorzystane do opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Koszyce na lata 2021-2027.

Jesteśmy ciekawi Państwa opinii i ocen.

*Liczymy na współpracę,
Zespół opracowujący Strategię*

Ankiety można pobrać w Miejskim i Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Koszycach oraz ze strony <https://www.koszyce.gmina.pl/> i <https://migopskoszyce.naszops.pl/>

*Wypełnione ankiety prosimy składać do dnia **15 sierpnia 2021r** w Ośrodku Pomocy Społecznej w Koszycach (poprzez wrzucenie do urny przed budynkiem Urzędu Miasta i Gminy Koszyce) lub przesłać pocztą elektroniczną na adres gops@koszyce.gmina.pl*

- 1. W jakim stopniu jest Pani/Pan zadowolona/y z następujących warunków życia w Gminie Koszyce? (proszę wpisać przy każdym stwierdzeniu poniżej jedną z możliwych odpowiedzi od 1 do 5 gdzie:**

- 1-** *Bardzo niezadowolony*
- 2-** *Niezadowolony*
- 3-** *Niezdecydowany*
- 4-** *Zadowolony*
- 5-** *Bardzo zadowolony*

Lp.	Oceniany wskaźnik	Punkty oceny od 1 do 5
1.	Organizacja czasu wolnego (kluby sportowe, koła zainteresowań, rekreacja, sport)	
2.	Organizacja imprez cyklicznych na terenie Gminy	

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE
NA LATA 2021-2027**

3.	Dostęp do oferty kulturalnej (biblioteka, koncerty, wystawy itp.)	
4.	Dostęp do informacji na temat wydarzeń w Gminie	
5.	Miejsca rekreacji (np. place zabaw, ścieżki rowerowe, boiska sportowe, parki, skwery)	
6.	Dostęp do świadczeń pomocy społecznej	
7.	Dostępność konsultacji prawnych /psychologicznych	
8.	Dostęp do opieki zdrowotnej/lekarze specjaliści,	
9.	Bezpieczeństwo publiczne mieszkańców	
10.	Oferta edukacyjna szkół	
11.	Dostępność do przedszkoli	
12.	Dostępność do klubów dziecięcych, żłobków	
13.	Udział/możliwość działania mieszkańców w życiu publicznym/organizacjach społecznych, pozarządowych	
14.	Opieka nad osobami starszymi – polityka senioralna	
15.	Lokalny rynek pracy – możliwość znalezienia pracy, poziom zarobków	
16.	Dostępność do handlu i usług	
17.	Warunki mieszkaniowe	
18.	Siła więzi międzyludzkich integrujących mieszkańców	

2. Jakie osoby, rodziny, grupy mieszkańców Gminy Koszyce są najbardziej Pani/Pana zdaniem zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- Osoby starsze i samotne
- Rodziny i osoby dotknięte bezrobociem
- Bezdomni i osoby zagrożone bezdomnością (mające problemy mieszkaniowe)
- Osoby chore, niepełnosprawne i ich rodziny
- Rodziny i osoby zmagające się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, w tym rodziny wielodzietne i niepełne
- Osoby samotnie wychowujące dzieci
- Osoby opuszczające zakłady karne
- Rodziny i osoby o niskim statusie materialnym
- Dzieci i młodzież
- Osoby i rodziny dotknięte problemami uzależnień i przemocy w rodzinie
- Inna grupa (proszę wskazać jaka).....

3. Jakie problemy społeczne uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie Gminy

Koszyce? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- Bezrobocie
- Ubóstwo
- Niewydolność materialna rodziny (długi bankowe)
- Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawcza i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, zaniedbanie dzieci
- Niezaradność życiowa
- Alkoholizm
- Narkomania
- Niepełnosprawność

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE
NA LATA 2021-2027**

- Długotrwała lub ciężka choroba
- Przemoc w rodzinie
- Rozpad więzi rodzinnych, samotne wychowywanie dzieci
- Problemy wieku podeszłego/izolacja osób starszych
- Zanikanie tradycyjnych form spotkań rodzinnych
- Brak poczucia bezpieczeństwa mieszkańców - przestępczość
- Złe warunki mieszkaniowe - brak mieszkań komunalnych i socjalnych
- Bezdomność
- Sieroctwo społeczne (wychowywanie dzieci poza rodziną - w domach dziecka, rodzinach zastępczych)
- Migracja osób młodych
- Inne, jakie? .....

4. Jakie są Pani/Pana zdaniem przyczyny popadania w ubóstwo? (proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)

- Brak pracy
- Niechęć do pracy
- Niepełnosprawność
- Dziedziczenie ubóstwa
- Niezaradność życiowa
- Brak wykształcenia
- Rozpad rodzin
- Brak wsparcia ze strony najbliższych
- Uzależnienia
- Inne, jakie? .....

5. Jaki jest Pani/Pana zdaniem poziom bezrobocia w gminie? (proszę zaznaczyć jedną odpowiedź)

- Wysoki
- Przeciętny
- Raczej niski
- Niski
- Nie mam zdania

6. Jakie Pani/Pana zdaniem są główne powody bezrobocia w Gminie Koszyce? (proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)

- Trudna sytuacja na lokalnym rynku pracy, brak oferty pracy
- Niechęć do podjęcia pracy
- Brak odpowiednich kwalifikacji do potrzeb lokalnego rynku pracy
- Uzależnienia
- Brak opieki nad dziećmi lub osobą zależną
- Inne (jakie?) .....

7. Jakie działania należałoby podjąć w celu poprawy sytuacji osób bezrobotnych na terenie gminy? (proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)

- Stworzenie korzystniejszych warunków podjęcia pracy dla absolwentów szkół
- Tworzenie nowych miejsc pracy
- Wsparcie pracodawców oraz przedsiębiorców (doradztwo, szkolenia, system zachęt)
- Organizacja prac społecznie użytecznych, interwencyjnych i robót publicznych
- Korzystniejsze warunki założenia własnej działalności
- Wyższe środki finansowe na aktywizację bezrobotnych (staże, szkolenia zawodowe, roboty publiczne, prace interwencyjne, pożyczki na uruchomienie własnej działalności)

gospodarczej)

Inne, jakie? .....

8. Z jakimi problemami społecznymi najczęściej spotykają się osoby niepełnosprawne na terenie Gminy Koszyce? (proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)

- Bariery architektoniczne
- Problemy psychologiczne i zdrowotne
- Ograniczony dostęp do usług opiekuńczych
- Ograniczony dostęp do placówek rehabilitacyjnych
- Utrudniony dostęp do lekarzy i diagnostyki
- Ubóstwo i bieda
- Izolacja rodzinna (odrzućenie)
- Izolacja społeczna (samotność)
- Utrudniona możliwość korzystania ze środków transportu
- Brak miejsc pracy dla osób z orzeczoną niepełnosprawnością (bezrobocie)
- Brak ofert spędzania czasu wolnego
- Deficyt zakładów pracy chronionej
- Inne (jakie?) .....

9. Jakie problemy społeczne osób starszych uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie Gminy Koszyce? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- Niewystarczające środki finansowe
- Izolacja społeczna (samotność)
- Ograniczony dostęp do usług opiekuńczych
- Bariery architektoniczne
- Brak wsparcia i opieki ze strony rodziny (odrzućenie rodziny)
- Niepełnosprawność i schorzenia wieku starszego
- Ograniczony dostęp do długoterminowej opieki medycznej
- Ograniczona oferta spędzania czasu wolnego
- Inne, jakie? .....

10. Jakie działania należałoby podjąć aby polityka senioralna samorządu w pełni odpowiadała na potrzeby osób starszych? (proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)

- Wsparcie socjalne, środowiskowe oraz finansowe
- Rozwijanie usług opiekuńczych obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz zapewnianie kontaktów z otoczeniem.
- Działania poprzez pracę socjalną na rzecz aktywizacji, integracji społecznej oraz udziału osób starszych w życiu społecznym
- Aktywizacja poprzez kształcenie, rekreację, sport i turystykę, kulturę oraz programy edukacyjne
- Prowadzenie domu dziennego pobytu/ klubu seniora
- Rozwój grup samopomocowych
- utworzenie całodobowego domu pomocy społecznej dla osób starszych
- Inicjowanie kontaktów rodzinnych i podejmowanie działań zmierzających do większego zaangażowania rodziny w sprawowanie opieki nad osobą starszą
- Uwrażliwienie społeczności lokalnej na potrzeby osób starszych
- Promowanie wolontariatu i objęcie opieką wolontarystyczną osób starszych
- Inne, jakie? .....

11. Jak Pani/Pan ocenia skalę występowania w Gminie Koszyce problemu uzależnień tj.: alkoholizmu, narkomanii, zachowań ryzykownych? (proszę zaznaczyć jedną odpowiedź)

- Bardzo wysoka
- Wysoka
- Średnia
- Niska
- Bardzo niska
- Trudno powiedzieć

12. Jakie są Pani/Pana zdaniem przyczyny występowania problemu uzależnień na terenie gminy Koszyce? (proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)

- Choroba
- Niepełnosprawność
- Samotność
- Niedostosowanie społeczne
- Bezrobocie, utrata pracy
- Indywidualne skłonności do popadania w nałogi
- Błędy wychowawcze rodziców
- Stres
- Konflikt rodzinny/rozpad rodziny
- Łatwy dostęp do środków psychoaktywnych
- Inne, jakie?.....

13. Jakie działania powinny być podejmowane na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin? (proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)

- Tworzenie warunków do rozwoju klubów abstynenckich, grup wsparcia, klubów AA
- Profilaktyka dzieci i młodzieży szkolnej/szersza oferta zagospodarowania czasu wolnego
- Profilaktyka dorosłych/kształtowanie świadomości wśród dorosłych
- Pomoc finansowa
- Pomoc rzeczowa
- Pomoc psychologiczno-terapeutyczna
- Pomoc prawna
- Pomoc medyczna
- Inne (jakie)?.....

14. Czy w Pani/Pana najbliższym otoczeniu występuje zjawisko przemocy w rodzinie? (proszę zaznaczyć jedną odpowiedź)

- Znam wiele takich rodzin
- Znam nieliczne takie rodziny
- Tylko słyszałam/em o takich rodzinach
- Nie słyszałam/em o takich rodzinach

15. Jakie są według Pani/Pana przyczyny przemocy domowej? (proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)

- Brak pracy
- Zazdrość
- Uzależnienia
- Nieumiejętność radzenia sobie z problemami wychowawczymi
- Wzorce pokoleniowe przemocy

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE
NA LATA 2021-2027**

- Choroba psychiczna
- Inne, jakie? .....

16. Jakie działania byłyby najskuteczniejsze wobec osób doświadczających przemocy domowej? (proszę zaznaczyć maksymalnie 3 odpowiedzi)

- Zwiększenie dostępności poradnictwa prawnego, psychologicznego, socjalnego
- Organizowanie ogólnodostępnych akcji społecznych
- Leczenie uzależnień
- Rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających pomocy
- Umożliwienie uczestnictwa w grupach wsparcia osobom doznającym przemocy
- Umożliwienie uczestnictwa w grupach wsparcia osobom stosującym przemoc
- Izolowanie ofiar przemocy od osób stosujących przemoc
- Podejmowanie działań w kierunku wypracowania skuteczniejszych procedur prawnych wobec sprawców przemocy
- Inne, jakie? .....

17. Na ile istotny Pani/Pana zdaniem jest problem osób bezdomnych na terenie gminy Koszyce? (proszę zaznaczyć jedną odpowiedź)

- Istotny
- Raczej nieistotny
- Nieistotny
- Nie mam zdania/trudno powiedzieć

18. Jakie negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży dostrzec można

najczęściej na terenie Gminy Koszyce? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- Zaniedbanie wychowawcze ze strony rodziców
- Brak pozytywnych wzorców i autorytetów
- Agresja i przemoc szkolna
- Przemoc ze strony rodziców
- Sięganie po substancje uzależniające (np. alkohol, narkotyki, dopalacze, papierosy)
- Przystępczość, wandalizm i chuligaństwo
- Brak zorganizowanych form spędzania czasu wolnego
- Niewystarczające działania świetlic szkolnych/ środowiskowych w zakresie zapewnienia opieki dzieciom i młodzieży w godzinach pozalekcyjnych
- Zaniedbanie socjalne (niedożywienie, higiena)
- Uzależnienie od sieci Internet
- Demoralizacja
- Inne, jakie? .....

19. Jakie problemy społeczne w obszarze edukacji uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie Gminy Koszyce? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- Niewystarczająca liczba placówek wychowania przedszkolnego
- Ograniczona możliwość korzystania z placówek zapewniających opiekę nad dziećmi do lat 3
- Brak wykorzystania bazy szkolnej w czasie wolnym od nauki
- Ograniczone wsparcie psychologiczno-pedagogiczne
- Niewystarczająca oferta zajęć pozalekcyjnych
- Inne, jakie? .....

20. Jakie problemy społeczne w obszarze sportu i kultury uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie Gminy Koszyce? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- Zbyt mała ilość organizacji pozarządowych inspirujących działalność kulturalną i sportową

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE
NA LATA 2021-2027**

- Nie w pełni wykorzystany potencjał historii i kultury regionu
- Niewykorzystany potencjał uzdolnionej i utalentowanej młodzieży
- Niewykorzystany potencjał wiejskich świetlic – brak systematycznych działań
- Zbyt mało imprez i wydarzeń środowiskowych (jakich?).....
- Inne, jakie? .....

21. Jak ocenia Pani/Pan poziom bezpieczeństwa na terenie Gminy Koszyce? (proszę zaznaczyć jedną odpowiedź)

- Jest bezpiecznie
- Jest „normalnie”
- Jest niebezpiecznie
- Nie mam zdania

22. Jakie problemy społeczne w obszarze bezpieczeństwa uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie Gminy Koszyce? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)

- Niewystarczająca liczba patroli policyjnych
- Częste napady, rozboje
- Wandalizm
- Osoby spożywające alkohol w miejscach publicznych
- Przemoc w rodzinie
- Zagrożenia na drodze (piractwo drogowe, nietrzeźwi kierowcy)
- Za mało monitoringu wizyjnego w rejonach szczególnie niebezpiecznych
- Inne, jakie? .....

23. Jakie problemy społeczne w obszarze opieki zdrowotnej uważa Pani/Pan za najważniejsze na terenie Gminy Koszyce? (proszę zaznaczyć jedną odpowiedź)

- Długi okres oczekiwania na usługi medyczne
- Ograniczona liczba lekarzy specjalistów
- Ograniczona liczba wizyt domowych lekarza u osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych
- Niewystarczająca profilaktyka i edukacja zdrowotna
- Inne, jakie? .....

24. Jeśli według Pani/Pana pominęliśmy w ankiecie jakiś ważny problem, to proszę go opisać w tym miejscu:

.....
.....
.....
.....

25. Jeśli według Pani/Pana warto podjąć inne działania, inicjatyw na rzecz integracji społecznej mieszkańców i niwelowania problemów społecznych w naszej Gminie, niż wymieniona w ankiecie, to proszę wymienić je poniżej:

.....
.....
.....
.....

Metryczka:

(proszę wpisać X przy wybranej odpowiedzi)

Płeć: kobieta   mężczyzna

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KOSZYCE
NA LATA 2021-2027**

Wiek: 18 – 25 lat   26 - 40 lat   41-59 lat   60-70 lat   powyżej 70 lat

Wykształcenie: podstawowe   gimnazjalne   średnie/pomaturalne   zawodowe   wyższe

Zawód: uczeń/student   rolnik   przedsiębiorca   pracownik umysłowy
          pracownik fizyczny   bezrobotny   emeryt/rencista
          inne, jakie? .....

Dziękujemy za wypełnienie ankiety